

Kf § 230

Dnr 2006/97

Bildande av kommunalt naturreservat**Kommunfullmäktiges beslut**

- Förslag till beslut om kommunalt reservat, 14 november 2006, reviderat, antages.
- Förslag till skötselplan, 29 november 2006, reviderat, antages
- Redovisning över inkomna remissyttranden, 6 november 2006, reviderat, antages.

Sammanfattning

Förslag till beslut om bildande av kommunalt reservat samt ny skötselplan för Östa naturreservat, Heby kommun, Västmanlands län har upprättats.

Förslaget har varit på remiss under tiden 2006-09-29 – 2006-11-02.

Ett antal synpunkter på materialet har kommit in. Dessa har föranlett en del förändringar, som nu är införda i materialet. Ingen av förändringarna bedöms vara av sådan vikt att en ny remissperiod behövs.

Beredande organ

Förslag till beslut om kommunalt reservat, 14 november 2006, reviderat

Förslag till skötselplan, 29 november 2006, reviderat

Redovisning över inkomna remissyttranden, 6 november, reviderat
Kommunstyrelsen § 308, 14 december 2006

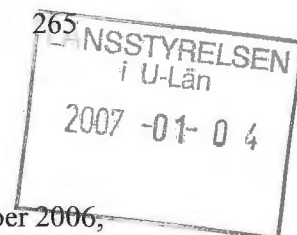
Förslag

Carina Schön (s) med bifall av Carl-Ove Ernlund (c); Bifall till kommunstyrelsens förslag.

Förslagsordning

Ordföranden ställer kommunstyrelsens förslag mot avslag och finner att kommunfullmäktige bifaller förslaget.

Delges
Mark & planering

Heby kommunfullmäktige

Naturreservatet

Östa

Heby kommun

2006-11-14 med förändringar införda efter kommunstyrelsens sammanträde 2006-11-28

- Kommunens beslut
- Syfte med reservatsbildningen
- Beskrivning av reservatet
- Administrativa data
- Skälen för beslut
- Reservatsföreskrifter
- Föreskrifter utöver reservatsbeslut
- Ärendets beredning
- Bilagor
- Sändlista

Heby kommunfullmäktige

Bildande av naturreservatet Östa i Heby kommun och fastställande av skötselplan

KOMMUNENS BESLUT

Heby kommun förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken det område som avgränsas på bifogad karta, bilaga B, som naturreservat. Naturreservatets namn skall vara Östa.

För att trygga ändamålet med naturreservatet beslutar Heby kommun, med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken, att nedan angivna föreskrifter skall gälla för reservatet, se nedan under rubriken RESERVATSFÖRESKRIFTER.

Ordningsföreskrifter utfärdade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken skall gälla omedelbart, även om de överklagas.

Heby kommun meddelar med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken, bestämmelser för förvaltningen av reservatet genom att fastställa den till beslutet bifogade skötselplanen, bilaga D. Heby kommun skall vara förvaltare av reservatet.

Beslutet skall kungöras i Västmanlands läns författningssamling. Kungörelse ska även införas i ortspress (Upsala Nya Tidning och Sala allehanda). Det gamla reservatsbeslutet upphör att gälla när detta beslut vinner laga kraft.

SYFTE MED RESERVATSBILDNINGEN

Syftet med reservatsbildningen är att:

- bevara och återskapa äldre barr- och blandskogar, öppna högmosspartier, skogbevuxen myrmark och örtrika ängsmarker samt de geologiska och hydrologiska värdena.
- bevara biologisk mångfald och att förutsättningarna ska vara goda för en långsiktig överlevnad av de krävande och hotade arter som finns i området.

Heby kommunfullmäktige

- bevara ett område med höga värden för det rörliga friluftslivet och turism samt främjar allmänhetens möjligheter till naturupplevelser, t.ex. genom att förvalta friluftsanordningar/-anläggningar eller utveckla naturpedagogik.
- utpekade livsmiljöer enligt Natura 2000 skall uppnå eller bibehålla ett gynnsamt tillstånd.

BESKRIVNING AV NATURRESERVATET

Området utgörs av en halvö i Dalälven där en utlöpare av Enköpingsåsen sträcker sig i SO-NV riktning genom reservatet. I norr och väster finns långa sandstränder.

Skogen består huvudsakligen av gran- och talldominerade bestånd, dels på småblockig moränmark och dels på rullstensås.

Två större myrmarker finns i reservatet, Stormossen och Joksmossen. Båda är utpräglade högmossar med utbildade mosseplan och laggkanter.

Odlingsmarken är begränsad och återfinns i reservatets södra och västra del. Små arealer finns också av ängs- och betesmarkskaraktär.

Bevarandevärdena är främst knutna till högmossar, trädbevuxna myrmarker, äldre, delvis lövrika barrbestånd, åsbarrskog och gammal tallskog utmed stränderna samt till grunda vikar och mindre äng- och hagmarksobjekt. Reservatet har dessutom höga värden för friluftslivet och turism med långa sandstränder, campingplats, stugby, flera stigslingsor och vandringsleder samt rastplatser, vindskydd, eldstäder m.m.

Östa naturreservat ligger i ett landskapsavsnitt utmed Nedre Dalälven som anses vara ett av Sveriges mest skyddsvärda områden. Reservatet gränsar till Färnebofjärdens nationalpark där älven breder ut sig i en serie stora, grunda sjöar åtskilda av korta, ofta flergreniga forssträckor. Landskapet är mycket flackt vilket medför att älvens periodiska översvämningar ofta breder ut sig över stora ytor. Intressant är också att området ligger på den s.k. ”limes norrlandicus”, gränsen mot Norrland, där en tydlig skillnad i vegetationen märks mellan älvens södra och norra sida.

Östahalvön är en lämplig utgångspunkt för besök, via vattenvägen, till nationalparken.

Östa naturreservat beskrivs mer utförligt under rubriken ”Beskrivningsdel” i skötselplanen.

Heby kommun

POSTADRESS: 744 88 Heby BESÖKSADRESS: TINGSGATAN 11

TELEFON: 0224 – 360 00 TELEFAX: 0224 – 301 94 E-POST: information@heby.se

ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Heby kommunfullmäktige

ADMINISTRATIVA DATA

Naturresevatets namn: Östa

RegDOS ID: 2001908

Beteckning enligt
Natura 2000: SE0250110

Kommun: Heby

Församling: Nora

Fastigheter: Östa 1:24, 2:6 (del av), Nora-Ingbo s:1 (del av) samt
Östa 1:26, Östa s:1, Östa 1:29, Östa 1:30., Östa 1:31, Östa
1:32, Östa 1:33, Östa 1:32, Östa 1:35, Östa 1:36, Östa
1:38 samt Östa 1:39.

./D Markägare: Se skötselplan, bilaga D.

Förvaltare: Heby kommun

./A Lägesbeskrivning: Reservatet är beläget 6 km väster om Tärnsjö.
Läget framgår av bifogad översiktskarta, se bilaga A.

./B Gräns: Området har markerats med heldragen linje på
bifogad reservatskarta, bilaga B.

Koordinat i rikets
system (RT90): x = 6672000; y = 1556500

Fastighetskarta
(Ekonomisk karta): 127 31, 127 40, 127 41

Terrängkarta
(Topografisk karta): 12H Söderfors SV

Naturgeografisk region: Skogslandskapet söder om norrlandsgränsen (26)

Area - reservatet: Totalt 912,0 hektar, varav land 587,5 hektar.

Heby kommun

POSTADRESS: 744 88 Heby BESÖKSADRESS: TINGSGATAN 11
TELEFON: 0224 – 360 00 TELEFAX: 0224 – 301 94 E-POST: information@heby.se
ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Heby kommunfullmäktige

Area – Natura 2000: Totalt 597 hektar

./D Markslag och naturtyp: se skötselplan, bilaga D

./D Naturtyper enligt
Natura 2000: se skötselplan, bilaga D

SKÄLEN FÖR BESLUT

Miljökvalitetsmål

Bildandet av naturreservatet är en del av uppfyllandet av miljökvalitetsmålet Levande skogar om vilket Sveriges riksdag och regering beslutat.

Utpekad värdetrakt

Området ligger i värdetrakten Nedre Dalälven som är utpekad bl.a. i ”Strategi för formellt skydd av skog i Västmanlands län”. Värdetraktens naturvärden främst är kopplade till barr- och lövnaturskogar, svämskogar, lövsumpskogar och lövbrännor. Naturreservatet kommer att innebära ytterligare skydd av några av dessa skogstyper.

Östa naturreservat ingår även i ett större område utmed Dalälven, från Avesta till Skutskär utgör riksintresse för naturvården och friluftslivet. Delar utgörs av ett s.k. RAMSAR-område.

Natura 2000

Reservatet är ett Natura 2000-område med namnet Östa (SE0250110). Följande habitat och arter enligt EU:s art- och habitatdirektiv är utpekade i området: Högmosse (7110), skogbevuxen myr (91D0), västlig taiga (9010) och naturliga större vattendrag av fennoskandisk typ (3210). Länsstyrelsen bedömer att Natura 2000-områdenas tillstånd kommer att gynnas av revideringen av naturreservatsbeslutet.

Prioriterade bevarandevärden

De prioriterade bevarandevärden består bl.a. av olika typer av barrskogar, såsom äldre gran- och tallskog med rik förekomst av döda träd, gammal, gles tallskog på sandig/grusig mark, trädbevuxen myrmark och åstallskog som påverkas av brand. Dessutom prioriteras öppna högmossar och ogödslade äng- och hagmarker samt grunda vattenområden. Bland prioriterade arter finns fåglar, skalbaggar, kärlväxter och svampar.

Heby kommunfullmäktige

Friluftslivet har också hög prioritet eftersom området är besöksvänligt och utnyttjas flitigt av närboende och turister.

Förutsättningar för att bevara värdena

Det som kan påverka områdets värden negativt är bl.a. produktionsinriktat skogsbruk (i vissa delar), ogynnsam igenväxning av tidigare öppna marker t.ex. myrmarker och grunda vikar, förtätning av kronskiktet och utträngning av vidkroniga träd, upphörd hävd, exploatering i form av bebyggelse, vägar m.m., störd hydrologi och gödslingspåverkan.

För att bevara och stärka områdets natur- och friluftsvärden införs föreskrifter mot bl.a. produktionsinriktat skogsbruk (i vissa delar) och exploateringsåtgärder. Skötselinsatser kommer att sättas in för att stärka natur- och friluftsvärdena t.ex. bevara öppna mosseplan, hävda värdefulla betesmarker, gynna vissa arter genom frihuggning eller naturvårdsbränning samt skapa förutsättningar för ett aktivt friluftsliv.

Motiv till att skyddsformen naturreservat har valts

Heby kommun bedömer att bevarandet av områdets höga natur- och friluftsvärden är av allmänt intresse. För att bevara områdets natur- och friluftsvärden krävs inskränkningar i pågående markanvändning (skogsbruk) samt kostnadskrävande skötselinsatser.

Skyddsformen naturreservat enligt miljöbalken har valts, för att kunna bevara områdets natur- och friluftsvärden långsiktigt. Vid reservatsbildning kan föreskrifter om begränsningar i markanvändning och föreskrifter om skötsel införas och området får därigenom ett varaktigt skydd.

Beslutets överensstämmelse med övriga åtaganden som berör området

Heby kommun bedömer att reservatsbeslutet ligger väl i linje med länets miljö kvalitetsmål samt övriga åtaganden som berör området såsom t.ex. Natura 2000, den kommunala översiktsplanen, riksintresseområden enligt 3:e och 4:e kap. miljöbalken (se även ”andra föreskrifter som gäller för området”, sid 8-10).

Intresseprövning

Enligt 7 kap. 25 § miljöbalken ska det vid prövning av naturreservatsärenden, tas hänsyn även till enskilda intressen. Inskränkningarna i den enskildes rätt att använda mark och vatten, får inte gå längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Datum

2006-11-14 REV

Dnr. KS 2006/97

Heby kommunfullmäktige

Heby kommuns bedömning är att de föreskrifter som beslutet anger, krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses (se även förutsättningar för att bevara värdena). Föreskrifterna inskränker inte allmänhetens rätt att vistas i området med undantag för insamling av växter och djur. Matsvamp och bär får dock plockas.

Heby kommunfullmäktige

RESERVATSFÖRESKRIFTER

- A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken angående inskränkning i rätten att använda mark- och vattenområden inom naturreservatet.
-

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar reservatsområdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden såsom att gräva, muddra, spränga, schakta, plöja, dämna, nydika, underhållsrensa dike, skyddsdika, eller på annat sätt föra bort vatten, utfylla, tippa, markbereda, bryta stubbar eller utföra annan direkt eller indirekt markbearbetning,
2. uppföra ny byggnad eller annan anläggning (exempelvis väg, parkeringsplats, led, bro, spång, brygga, mast, antenn) eller ändra befintlig byggnad för att tillgodose ett annat ändamål,
3. dra fram ny mark- eller luftledning,
4. använda kemiska bekämpningsmedel. Det är förbjudet att utan kommunens tillstånd bedriva bekämpning med biologiska bekämpningsmedel.
5. kalka, skogsgödsla eller tillföra växtnäringsämnen utanför åkermark och campingplats, eller göra andra ingrepp som kan innebära förorening eller annan förändring av marken,
6. avverka, röja, skogsodla eller utföra annan skogsvårdsåtgärd eller på annat sätt skada levande eller döda träd samt vindfällen i områden utpekade i bilaga C. Undantag gäller dock för naturvårdande åtgärder enligt skötselplanen,
7. införa för trakten främmande växt- och djurart/ras,
8. avstycka tomt eller fastighet,
9. bedriva jakt på tjäder, orre och järpe.

Ovanstående föreskrifter skall inte utgöra hinder för att:

- utföra absolut nödvändiga åtgärder i samband med brandbekämpning,

Heby kommun

POSTADRESS: 744 88 Heby BESÖKSADRESS: TINGSGATAN 11

TELEFON: 0224 – 360 00 TELEFAX: 0224 – 301 94 E-POST: information@heby.se

ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Heby kommunfullmäktige

- sköta åker, befintliga diken, ledningar och vägar,
- vidta åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel, (bl.a. anordningar för friluftsliv och turism), i enlighet med fastställd skötselplan,
- på ett varsamt sätt framföra mindre motordrivet fordon i terrängen för uttransport av fällt vilt,

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken angående förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten att tåla visst intrång.

Ägare och innehavare av särskild rätt skall tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med naturreservatet:

1. Utmärkning av reservatets gränser och uppsättning av informationstavlor samt informationsskyltar som berör reservatet.
2. Underhåll av befintliga anläggningar för friluftslivet.
3. Genomförande av åtgärder för att främja biologisk mångfald, t.ex. naturvårdsinriktad huggning, naturvårdsbränning samt betesdrift eller slåtter.
4. Dokumentation av djur-, växt- och svamparter samt andra naturförhållanden genomförs som ett led i uppföljningen av syfte och mål med reservatet.
5. Utförande av andra åtgärder enligt skötselplanen, t.ex. anläggning av ett utsiktstorn på Stormossen.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken angående rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt angående ordningen i övrigt inom naturreservatet.

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. tälta eller ställa upp husvagn annat än på upplåtna platser,
2. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående eller omkullfallna träd och buskar,

Heby kommun

POSTADRESS: 744 88 Heby **BESÖKSADRESS:** TINGSGATAN 11

TELEFON: 0224 – 360 00 **TELEFAX:** 0224 – 301 94 **E-POST:** information@heby.se

ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Heby kommunfullmäktige

3. gräva upp eller plocka örter, gräs, mossor, svampar, lavar eller på något annat sätt ta bort eller skada växter eller växtdelar av något slag, med undantag för plockning av matsvamp och bär för husbehov,
4. insamla insekter eller andra ryggradslösa djur, klättra i boträd eller på annat sätt avsiktligt störa djurlivet,
5. göra upp öppen eld på annan än särskilt iordningställda platser,
6. medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur,
7. medföra pälsdjur inom badplatsområden,
8. på störande sätt använda radio eller annan ljudanläggning,
9. framföra översnöfordon. Undantag gäller för jakträttshavare vid utfodring av vilt samt för yrkesfiskare vid näringsutövning,
10. parkera fordon annat än på upplåtna platser,
11. framföra motorbåt över 12 knop i Ingbo- och Östaviken samt i området väster om en linje mellan Östaholms nordspets och Sandreveln, se bilaga C,
12. framföra motordrivet fordon annat än på upplåtna vägar. Undantag gäller för trafik på is samt för markägare och innehavare av särskild rätt vid jakttillfällen.
13. angöra båt utanför båthamnsområden i mer än ett dygn,
14. sätta upp tavla, skylt, affisch, orienteringskontroll, andra markeringar eller permanent snitsla spår utan godkännande av förvaltaren,
15. använda området för organiserade tävlings- eller övningsändamål eller motsvarande utan godkännande av förvaltaren.

Föreskrifterna under A och C ska inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för naturreservatets skötsel enligt fastställd skötselplan eller för särskild rätt, tex. jakt, ej heller för vetenskapliga undersökningar med syfte att öka kunskapen om de biologiska värdena samt pedagogisk verksamhet (exempelvis naturpedagogik). För sådana vetenskapliga och pedagogiska undersökningar krävs dock godkännande från kommunfullmäktige. Föreskrifterna A1, A3-7, C1-6, C9, C10, C13 samt C 14 gäller inte på tomtmark, camping eller stugby.

Heby kommun

POSTADRESS: 744 88 Heby **BESÖKSADRESS:** TINGSGATAN 11

TELEFON: 0224 – 360 00 **TELEFAX:** 0224 – 301 94 **E-POST:** information@heby.se

ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Heby kommunfullmäktige

Dessutom utgör delar av Östa naturreservat ett Natura 2000-område enligt miljöbalken (MB) 7 kap. 27 §, se mer nedan.

FÖRESKRIFTER UTÖVER RESERVATSBESLUT

Delar av Östa naturreservat utgör Natura 2000-område enligt miljöbalken (MB) 7 kap 27 §. Enligt MB 7 kap 28a § ska åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i området anmälas till Länsstyrelsen och tillstånd måste ges från Länsstyrelsen eller annan högre myndighet innan åtgärden får utföras.

Östa naturreservat ingår även i ett större område utmed Dalälven, från Avesta till Skutskär, som enligt 4 kap 2 § och 3 kap 6 § i Miljöbalken, utgör riksintresse för naturvården och friluftslivet. Delar utgörs av ett s.k. RAMSAR-område.

ÄRENDETS BEREDNING

Östa naturreservat bildades 1973 med en areal på 1 080 hektar. Landarealen uppgick till 710 hektar. Syftet med reservatet då var att skydda och vårda ett område som hade väsentlig betydelse för allmänhetens friluftsliv samt var av märklig beskaffenhet. Förvaltare för området var Stiftelsen för turism och friluftsliv i Västmanlands län. År 1983 upprättade och fastställde Länsstyrelsen en skötselplan samt utarbetade delvis ändrade föreskrifter för reservatet.

2005 sålde WestmannaTurism (tidigare Stiftelsen för turism och friluftsliv i Västmanlands län) Östa 1:24 och 2:6 till Seminghundras häradsallmänning. Heby kommun beslutade att utöva rätten till förköp, och trädde in i köparens ställe i försäljningen. Från 2006-02-01 är Heby kommun ägare till fastigheterna. Bidrag för köpet utgick från Naturvårdsverket med 8 milj kr och 300 000 kr/år för skötsel under 3 år. Stödet var villkorat med att kommunen upprättade en ny skötselplan, nya föreskrifter samt att nytt syfte formulerades. Länsstyrelsen i Västmanlands län tog under hösten 2005 fram ett förslag till hur materialet kunde utformas, och Naturvårdsverket krävde att kommunens förslag i huvudsak skulle efterlikna detta.

Underlag till reservatsbeslut och skötselplan har tagits fram av Gillis Aronsson vid Upplandsstiftelsen.

Förvaltare av reservatet kommer att vara Heby kommun då WestmannaTurism av länsstyrelsen entledigats från förvaltarskapet.

Heby kommunfullmäktige

Förslag till reservatsbeslut och skötselplan remitterades år 2006 till markägare, sakägare, berörda myndigheter och organisationer (se sändlista).

Beslutet kan överklagas hos Länsstyrelsen se bilaga E.

BILAGOR

- A. Översiktskarta
- B. Reservatskarta
- C. Områden med förbud enligt föreskrifter
- D. Skötselplan med bilagor
- E. Information om hur man överklagar

Heby kommunfullmäktige

SÄNDLISTA

Sakägare (REK + MB):

Fastighetsägare:

- Nora församling, församlingshemmet, 740 45 Tärnsjö (1:38 och 1:36)

Heby kommunfullmäktige

- Bergvik skog (adress ovan)
- Naturvårdsverket, 106 48 STOCKHOLM (Tinäset 1:1)

Externa myndigheter (MB)

- Länsstyrelsen i Västmanlands län, 721 86 VÄSTERÅS
- Naturvårdsverket, 106 48 STOCKHOLM (får även som del av skifteslaget)
- Vattenfall Eldistribution AB, 191 97 SOLLENTUNA
- Riksantikvarieämbetet, Kulturmiljöavdelningen, Landskapsenheten, Box 5405, 114 84 STOCKHOLM
- Vägverket, Region Mälardalen, Box 1140, 631 80 ESKILSTUNA
- Lantmäterimyndigheten i Västmanlands län, Box 894, 721 23 VÄSTERÅS
- SKANOVA Networks AB, Box 621, 751 26 UPPSALA
- Bergsstaten, Slaggatan 13, 791 71 FALUN
- Västmanlands läns museum, Slottet, 722 11 Västerås
- ArtDatabanken, SLU, Box 7007, 750 07 Uppsala
- Skogsstyrelsen Mälardalen, Portalgatan 2 B, 754 23 UPPSALA
- Sveriges Geologiska Undersökning, Box 670, 751 28 UPPSALA

Heby kommun internt:

- Miljö- och byggnämnden, 744 88 Heby
- Östa referensgrupp

Övriga (för kännedom):

- Länsstyrelsen i Gävleborg, 801 70 Gävle
- Gröna kunskapshuset, Skärsjö 163, 740 45 TÄRNSJÖ
- Östa halvöns Intresseförening, 740 45 TÄRNSJÖ
- Naturskyddsföreningen i Västmanlands län, 737

48 VÄSTERÅS

- Västmanlands Ornitologiska Förening, 724 60 VÄSTERÅS
- Upplandsstiftelsen, Box 26074, 750 26 UPPSALA
- Entomologiska föreningen i Uppland, c/o Entomologiska avd. Box 561, 751 22 UPPSALA
- Länsstyrelsen i Uppsala län, 751 86 UPPSALA
- Västmanlands läns scoutdistrikt, Tunby Gård, Slånbärsgatan 11, 722 23 VÄSTERÅS
- Länsjaktvårdskonsulenten, Jaktvårdsgården, Lillhärad, 725 93 VÄSTERÅS

Heby kommun

POSTADRESS: 744 88 Heby BESÖKSADRESS: TINGSGATAN 11

TELEFON: 0224 – 360 00 TELEFAX: 0224 – 301 94 E-POST: information@heby.se

ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Heby kommunfullmäktige

- Färnebofjärdens nationalpark, Gysinge Bruk, 810 21 Gysinge
- Nedre Dalälven, Granövägen 10, 810 21 Gysinge

Datum

2006-11-29 REV

Dnr. KS 2006/97

Heby kommunfullmäktige

Skötselplan för naturreservatet

Östa

Heby kommun

Utgör även bilaga D till reservatsbeslut

Heby kommun

POSTADDRESS: 744 88 Heby **BESÖKSADDRESS:** TINGSGATAN 11
TELEFON: 0224 – 360 00 **TELEFAX:** 0224 – 301 94 **E-POST:** information@heby.se
ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Datum

2006-11-29 REV

Dnr. KS 2006/97

Heby kommunfullmäktige

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SKÖTSELPLANENS SYFTE.....	3
SYFTET MED RESERVATET OCH DESS SKÖTSEL	3
BESKRIVNINGSDDEL	4
NATURVÄRDESBEDÖMNINGAR	6
ALLMÄN BESKRIVNING	6
HISTORISK OCH NUVARANDE MARKANVÄNDNING	7
OMRÅDETS BEVARANDEVÄRDEN	10
Biologiska värden.....	10
Geovetenskapliga värden	14
Kultuhistoriska värden	14
Värden för friluftslivet	15
PRIORITERADE BEVARANDEVÄRDEN.....	16
BESKRIVNING AV BYGGNADER	16
INTRESSEN FÖR ALLMÄNHETEN	17
REFERENSER	18
Ej publicerad skrift.....	18
Muntliga uppgifter.....	18
PLANDEL	19
ÖVERGRIPANDE SKÖTSEL	19
BESKRIVNING, BEVARANDEMÅL OCH FÖRESKRIFTER FÖR SKÖTSEL	19
Bränder	29
Vägar (inklusive vägdiken), stigar och ledningar	29
Jakt och fiske	30
Fauna- och floravård	30
Fornlämningar	30
Kulturlämningar	30
UPPFÖLJNING AV SKÖTSELÅTGÄRDER	30
UPPFÖLJNING AV BEVARANDEMÅL	30
SAMMANFATTNING OCH PRIORITERING AV ÅTGÄRDER.....	32

BILAGOR:

1. SKÖTSELOMRÅDEN
2. BYGGNADER SAMT FORN- OCH KULTURLÄMNINGAR
3. FRILUFTSANLÄGGNINGAR/ANORDNINGAR

Heby kommun

POSTADRESS: 744 88 Heby BESÖKSADRESS: TINGSGATAN 11

TELEFON: 0224 – 360 00 TELEFAX: 0224 – 301 94 E-POST: information@heby.se

ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Datum

2006-11-29 REV

Dnr. KS 2006/97

Heby kommunfullmäktige

SKÖTSELPLANENS SYFTE

Skötselplanen avser främst att ge anvisningar om bevarande och utveckling av naturreservatets värden. Planens mål är långsiktiga medan åtgärdsförslagen avser en kortare period, ca 10 år. Skötselplanen ska således med bevarat syfte kunna justeras vid behov. Förslag till ändring av planen ska underställas länsstyrelsen för godkännande och fastställande.

SYFTET MED RESERVATET OCH DESS SKÖTSEL

Syftet med reservatsbildningen är att:

- bevara och återskapa äldre barr- och blandskogar, öppna högmosspartier, skogsbevuxen myrmark och örtrika ängsmarker samt de geologiska och hydrologiska värdena.
- bevara biologisk mångfald och att förutsättningarna ska vara goda för en långsiktig överlevnad av de krävande och hotade arter som finns i området.
- bevara ett område med höga värden för det rörliga friluftslivet och turism samt främjar allmänhetens möjligheter till naturupplevelser, t.ex. genom att förvalta friluftsanordningar/-anläggningar eller utveckla naturpedagogik.
- utpekade livsmiljöer enligt Natura 2000 skall uppnå eller bibehålla ett gynnsamt tillstånd.

Skötseln av naturreservatet ska leda till att:

- delar av den äldre barr- och blandskogen bevaras och att vissa yngre skogsbestånd utvecklas mot flerskiktad, lövrik skog.
- skogsbevuxen myrmark bevaras och arealen öppna mosseplan ökar.
- delar av områdets jordbrukslandskap bevaras med bl.a. hävdade och ögödslade ängs- och hagmarker.

Heby kommun

POSTADRESS: 744 88 Heby BESÖKSADRESS: TINGSGATAN 11

TELEFON: 0224 – 360 00 TELEFAX: 0224 – 301 94 E-POST: information@heby.se

ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Datum

2006-11-29 REV

Dnr. KS 2006/97

Heby kommunfullmäktige

- att livsmiljöer för hotade och missgynnade arter bevaras och förstärks.
- allmänhetens möjligheter till naturupplevelser och friluftsliv stimuleras och, i den mån det inte strider mot andra bevarandeintressen, underlättas genom olika anordningar.

BESKRIVNINGSDDEL

Administrativa data

Naturreseptatets namn: Östa

RegDOS ID: 2001908

Beteckning enligt
Natura 2000: SE0250110

Kommun: Heby

Församling: Nora

Fastigheter: Östa 1:24, 2:6 (del av), Nora-Ingbo s:1 (del av) samt
Östa 1:26, Östa s:1, Östa 1:29, Östa 1:30., Östa 1:31, Östa 1:32, Östa
1:33, Östa 1:32, Östa 1:35, Östa 1:36, Östa 1:38 samt Östa 1:39

Markägare: Heby kommun

Heby kommun

POSTADRESS: 744 88 Heby BESÖKSADRESS: TINGSGATAN 11

TELEFON: 0224 – 360 00 TELEFAX: 0224 – 301 94 E-POST: information@heby.se

ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Datum

2006-11-29 REV

Dnr. KS 2006/97

Heby kommunfullmäktige

	Förvaltare:	Heby kommun
./A	Lägesbeskrivning:	Reservatet är beläget 6 km väster om Tärnsjö. Läget framgår av bifogad översiktskarta, se bilaga A.
./B	Gräns:	Området har markerats med heldragen linje på bifogad reservatskarta, bilaga B.
	Koordinat i rikets system (RT90):	x = 6672000; y = 1556500
	Fastighetskarta (Ekonomisk karta):	127 31, 127 40, 127 41
	Terrängkarta (Topografisk karta):	12H Söderfors SV
	Naturgeografisk region:	Skogslandskapet söder om norrlandsgränsen (26)
	Area - reservatet:	Totalt 912,0 hektar, varav land 587,5 hektar
	Area – Natura 2000:	Totalt 597 hektar
	Markslag och naturtyp: (ungefärliga arealer aug. 2006)	
	Talldominerad barrskog (> 100 år) på grus/sand	14 ha
	Talldominerad barrskog (40-100 år) på grus/sand	74 ha
	Talldominerad barrskog (< 40 år) på grus/sand	3 ha
	Blandad gran- och tallskog (40-100 år) på grus/sand	7 ha
	Barrskog av (fattig) ristyp med lövinslag (> 100 år) på morän	42 ha
	Barrskog av (fattig) ristyp med lövinslag (40-100 år) på morän	118 ha
	Hygge/ung (barr)skog (< 40 år) med skärm, på morän	24 ha
	Hygge/barrplantering (< 40 år) utan skärm, på morän	33 ha
	Örtrik, grandominerad skog, 40-100 år	3 ha
	Löv- och blandskog (40-100 år) på morän	6 ha
	Löv- och blandsumpskog, äldre än 100 år	2 ha
	Löv- och blandsumpskog, mellan 40-100 år	13 ha
	Trädbevuxen myrmark (huvudsakl. tallmosse), träd > 100 år	90 ha

Heby kommun
POSTADRESS: 744 88 Heby **BESÖKSADRESS:** TINGSGATAN 11

TELEFON: 0224 – 360 00 **TELEFAX:** 0224 – 301 94 **E-POST:** information@heby.se

ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Datum

2006-11-29 REV

Dnr. KS 2006/97

Heby kommunfullmäktige

Halvöppen myrmark (huvudsakl. högmosse), träd 40-100 år	78 ha
Öppen/igenväxande myrmark (huvudsakligen högmosse)	35 ha
Hävdad ängs- och hagmark (bete/slätter)	8 ha
Åkermark, vall och f.d. åkermark i träda	19 ha
Övrig mark på land	19 ha
Vatten och vattenvegetation (bl.a. bladvass, säv och starr)	324 ha

Naturtyper enligt

Natura 2000:

Naturliga större vattendrag av fennoskandisk typ (3210)	322 ha
Högmosse (7110)	178 ha
*Västlig taiga (9010)	82 ha
*Skogbevuxen myr (91D0)	15,4 ha

* Bevarandet av naturtypen har hög prioritet inom EU.

Naturvärdesbedömningar

Reservatet är upptaget i länets naturvårdsprogram (1985), objekt 17:4, och har bedömts tillhöra klass I (högsta naturvärde).

Länsstyrelsen har under våren 2005 utfört en översiktlig naturvärdesinventering av naturreservatets skogsområden. Denna inventering ligger till grund för Länsstyrelsens framtagande av bevarandeplan för Natura 2000-området Östa.

Östa naturreservat ingår även i ett större område utmed Dalälven, från Avesta till Skutskär, som utgör riksintresse för naturvården och friluftslivet. Delar utgörs av ett s.k. RAMSAR-område.

Allmän beskrivning

Området utgörs av en halvö i Dalälven där en utlöpare av Enköpingsåsen sträcker sig i SO-NV riktning genom reservatet. Åsen når som mest ca. 20 m över omgivande vatten. I norr och väster finns en sammanhängande, ca. 5 km lång, sandstrand.

Heby kommun

POSTADRESS: 744 88 Heby BESÖKSADRESS: TINGSGATAN 11

TELEFON: 0224 – 360 00 TELEFAX: 0224 – 301 94 E-POST: information@heby.se

ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Datum

2006-11-29 REV

Dnr. KS 2006/97

Heby kommunfullmäktige

Skogen består huvudsakligen av gran- och talldominerade bestånd, dels på småblockig, fattig moränmark och dels på rullstensås av ristyp. Några granskogsbestånd är dock av rikare örttyp med hög bonitet. Dessutom finns blandsumpskogar och lövrika bestånd med björk och asp, bl.a. vid Ingbo kvarn och Jonsbo. I delar av reservatet har skogsbruk bedrivits under senare tid.

Två större myrmarker finns i reservatet, Stormossen och Joksmossen. Båda är utpräglade högmossar med utbildade mosseplan och laggkanter. Stormossen har ett nästan trädlöst mosseplan medan kanten är bevuxen med gammal tallskog. Några tallar är upp till 390 år gamla. På Joksmossen har tallskogen större utbredning och täcker även stora delar av mosseplanet. Båda mossarna håller långsamt på att växa igen med yngre tall. Intill Stormossens västra sida ligger en liten åssjö som heter Linsjön. Namnet kommer av att man förr körde ner sitt lin till sjön och fick det rötat där.

Odlingsmarken är begränsad och återfinns i reservatets södra och västra del. Små arealer finns också av ängs- och betesmarkskaraktär.

Historisk och nuvarande markanvändning

Läget vid vattnet på den utskjutande åsen har lockat människor till Östa sedan lång tid. De tidigaste spåren efter människor i området utgör rester efter boplatser och stenredskap. Fyndplatserna ligger på nivån 60-65 m över havet. Denna nivå utgör en äldre strandlinje som jägare, fiskare och samlare har sökt sig till för mer än femtusen år sedan. Jakt och riklig fisktillgång lockade människor till platsen. Riktigt när man började med åkerbruk i området är inte säkert, men i dess tidigaste form var det ett svedjebruk. Odlingslotterna bearbetades med stenredskap.

För ca 3500 år sedan, under bronsåldern fanns människor ofta på samma platser som den yngre stenålderns jordbrukare. Åsarna och vattnet blev naturliga kommunikationsleder. Utanför dagens slättbygder är bronsfynden fåtaliga, men vid Östa har det tillvaratagits ett stort praktfullt spänne i brons.

Jordbruket efterfrågade redskap av järn och råvaran fanns i myrar och sjöar. Tekniken att framställa järn har varit känd i över två tusen år. Primitiva ugnar uppfördes för att framställa järn och dessa återfinns ofta i direkt anslutning till råvaran. I Östa finns spår efter primitiv järnframställning, dels som en slaggvarp dels rester av ugnen. Anläggningen kan inte närmare dateras men hör till

Heby kommun

POSTADRESS: 744 88 Heby BESÖKSADRESS: TINGSGATAN 11

TELEFON: 0224 – 360 00 TELEFAX: 0224 – 301 94 E-POST: information@heby.se

ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Datum

2006-11-29 REV

Dnr. KS 2006/97

Heby kommunfullmäktige

järnålder/medeltid. Nära stranden söder om Östaholm finns spår efter myrmalmsugnar, där man smälte myrmalm och fick fram järn. Även om det saknas konkreta spår efter järnålderns bosättningar finns tre små låga stensättningar vid Östaviken vilka är en gravtyp som vanligen kan knytas till denna tid.

Att bygderna i nordvästra Uppland inte stod opåverkade av en större samhällsutveckling vittnar runstenar i trakten om. Löst organiserade bosättningar växte fram med boskapsskötsel och åkerbruk som huvudnäringar. Ett system med inägor och utmark började ta form och som många gånger lever kvar till 1800-talet. Byn blev ett centrum där alla ägde en del i byns nyttigheter. Ingbo och Östa är tidiga bebyggelseenheter i området. Ingbo omtalas i ett skattedokument från år 1362 och Östa förekommer tidigast i 1500-talets jordeböcker.

Åkerbruk och boskapsskötsel har länge varit huvudnäringarna och under 1700-talet omtalas att bönderna i socknen ägde stora kreatursbesättningar. Skogen utnyttjades vid tillverkning av bl.a. laggkärl, takspån etc samt träkol vilket mestadels såldes vidare till Sala silvergruva och Söderfors bruk. Ända in på 1800-talet gav tjärdalar också en förträfflig tjära som hade avsättning långt utanför bygden. Spår efter dessa skogsnäringar förekommer än idag i reservatet eller i dess omedelbara närhet.

Östa ligger längs fäbodsväsendets sydgräns, vilket ända till slutet av 1800-talet präglade jordbruksnäringen. Det fanns en rad fäbodar i skogsområdet längs Dalälven. Östa by utmärkte från den i andra byar genom sitt trefäbodssystem. Fäbodarna var belägna på andra sidan Östaviken och varje sommar flyttades djuren mellan dessa. Vid var och en fanns bara en stuga och den var i samfällid ägo. Också Ingbo by hade fäboddrift.

Införandet av nya åkerbruksmetoder och stora utdikningar med efterföljande nyodlingen under senare delen av 1800-talet medförde att intresset för fäboddriften avtog. Denna utveckling påskyndades av att mjölkhushållningen förändrades - från ost- och smörproduktion till mejerirörelse.

Vägen ut mot Östa har mycket gamla anor. Östaholm är nu till skillnad mot förr vägens ände. Men på medeltiden fanns här en förbindelseväg över älven, mot Norrland. Öarna som vi ser idag, norr om reservatet, hängde då samman utmed rullstensåsen. Älven hade bara en smal öppning genom åsryggen. Vid olika tillfällen vid högvatten spolades åsen sedan sönder och kvar blev några holmar. Vägen användes fortfarande på 1700-talet, och eventuellt en bit in på 1800-talet. Det är

Heby kommun

POSTADRESS: 744 88 Heby BESÖKSADRESS: TINGSGATAN 11

TELEFON: 0224 – 360 00 TELEFAX: 0224 – 301 94 E-POST: information@heby.se

ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Datum

2006-11-29 REV

Dnr. KS 2006/97

Heby kommunfullmäktige

möjligt att avverkning eller annan verksamhet förorsakad av människor kan ha bidragit till att åsen eroderade vid högvatten.

Från ungefär 1840 hette den största jordägaren i Östa xxx xxx och hans bror, xxx xxx, var största jordägaren i Ingbo. xxx xxx två döttrar fick sedan dela på gården. Den ena dottern blev kvar på hemgården och den andra fick den nya gården, som blev Åsgården (Åsen). Senare såldes gårdarna till Gysinge bruk, som flyttade sin skogsförvaltning till Östa och fanns kvar där till 1915. Mark som Gysinge ägde i Nora och kring älven tillföll sedan Stora Kopparbergs bergslag. Under Gysinge bruks tid var det mycket skogsverksamhet på trakten och det fanns en såg i Östa. Även Kronan ägde mark i Östa och på deras mark byggdes Östaviks ångsåg 1915. Denna såg höll på till 1937.

I slutet av 1930-talet när Östasågen var borta, gjorde Kronan en byggnadsplan för småstugor och fritidshus på området där sågen och brädgården hade legat. Efter andra världskriget utökades byggplanen så att den omfattade hela arealen ner till vattnet.

I slutet på 1950-talet då antalet fritidsboende hade ökat och fler och fler kom för att bada i området valde Nora kommun en fritidsnämnd som skulle ta hand om fritidsfrågorna vid Östa. Strax efteråt anlades Östa camping vid badplatserna längst ut på halvön.

1968 bildades Stiftelsen för Turism och Friluftsliv i Västmanlands län, senare kallad WestmannaTurism. Stiftelsen hade bl.a. till uppgift att försöka förvärva mark för friluftsändamål. Året därpå, 1969, beslöt Stora Kopparberg att sälja ett större markområde på 665 hektar vid Östa till stiftelsen. 1971 köpte stiftelsen ytterligare mark, 68 hektar på Vikbolandet, och 1973 föreslog stiftelsen att Östaområdet skulle bli naturreservat. Så skedde också i december 1973. För att öka allmänhetens möjligheter till friluftsliv byggdes en stugby med 40 nya stugor vid Östa camping. 1992 sa WestmannaTurism upp arrendet med Östa camping och 1997 såldes den till privatperson. WestmannaTurisms övriga markinnehav vid Östa såldes till Heby kommun 2006.

Under tiden som stiftelsen ägde marken har skogsbruk bedrivits inom reservatet och jordbruksmarken har arrenderats ut.

Heby kommun

POSTADRESS: 744 88 Heby BESÖKSADRESS: TINGSGATAN 11

TELEFON: 0224 – 360 00 TELEFAX: 0224 – 301 94 E-POST: information@heby.se

ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Datum

2006-11-29 REV

Dnr. KS 2006/97

Heby kommunfullmäktige

Områdets bevarandevärden

Biologiska värden

(Arter med prioriterat bevarandevärde är understrukna.)

Naturvärdena är främst knutna till äldre barrskogsbestånd med lövträdsinslag, sandiga miljöer med gammal tall, myrmarker och hävdade kulturmarker. Höga värden finns även knutna till vattenmiljöer, bl.a. i grunda vikar.

I de äldre barrskogsbestånden finns skyddsvärda arter som är beroende av ett jämnt och fuktigt mikroklimat. Några av dessa växer på gamla aspar, t.ex. lunglav, stuplav och asphättemossa. Bland intressanta skogsfåglar kan nämnas bivråk, tjäder, järpe, slaguggla och tretåig hackspett. Slaguggla och tretåiga hackspetten har konstaterats häcka i området vid Ingbo kvarn.

Stora delar av barrskogsmiljöerna är av fattig ristyp, men på några ställen finns örtrika områden med bl.a. tibast, trolldruva och ormbär. Små örtrika partier finns även i vissa sluttningar där vatten sipprar fram och översilar marken. Här växer bl.a. arter som gullpudra, bäckbräsmå och gul taggsvamp.

På rullstensåsen finns några skyddsvärda skogsarter som gynnas av markstörning, t.ex. mosippa, plattlummer och druvfingersvamp. Dessa arter var vanligare förr i tiden då stora arealer skogsmark betades eller brann mer frekvent än idag. Tjocka mosstäckan och hög vegetation av blåbärsris och ljung missgynnar flera sällsynta arter. Dessa arter finns bara kvar där vegetationen kontinuerligt hålls nere, t.ex. utmed vältrampade stigar eller i körspår. Druvfingersvampen är hittad på en gammal körväg och plattlummern växer intill en väl utnyttjad stig. Mosippan, som är starkt brandgynnad och ljuskrävande, observerades senast i reservatet 1979. Arten kan möjligen finnas kvar eller återkomma om man anlägger några naturvårdbränder på åsen.

Utmed stranden från Ingboviken i söder till Östaholm i norr finns rik förekomst av gamla tallar. Flera av dessa träd bär spår efter de sällsynta skalbaggsarterna reliktböck och åttafläckig praktbagge. Reliktböcken är helt beroende av gamla tallar som under flera decennier haft en solexponerad trädstam, d.v.s. grova tallar i kanten mot öppen mark eller intill vatten. Skalbaggs-larven lever i innerbarken, men trädet skadas inte av angreppet. Gamla spår efter reliktböcken finns kvar under lång tid och

Heby kommun

POSTADRESS: 744 88 Heby BESÖKSADRESS: TINGSGATAN 11

TELEFON: 0224 – 360 00 TELEFAX: 0224 – 301 94 E-POST: information@heby.se

ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Datum

2006-11-29 REV

Dnr. KS 2006/97

Heby kommunfullmäktige

kan ge en mer positiv bild av artens utbredning och frekvens än vad som egentligen gäller.

Den vackra åttafläckiga praktbaggen är också beroende av äldre tallbestånd med solexponerade träd. Arten utvecklas endast på torra och mycket varma lokaler, gärna i sandområden. Man finner angrepp på tallrötter som skadats i barken, bl.a. genom tramp eller traktorkörning. Förr gav förmodligen skogsbränder arten en optimal miljö genom mängder av barkfallet, solexponerat tallvirke som skapades i dessa bestånd. I reservatet är spår efter den åttafläckiga praktbaggen funnen på tallar intill stranden där tramp och erosion skapat lämplig livsmiljö för arten.

Ytterligare några arter som är beroende av gamla tallar på väldränerad, ofta sandig mark är de sällsynta mykorrhizasvamparna blåfotad taggsvamp, skrovlig taggsvamp, goliatmusseron och lakritsmusseronen. Den senare har fått sitt namn därför den har en aromatisk lukt som påminner om lakrits eller selleri.

De båda myrmarkerna, Stormossen och Joksmossen, håller successivt på att växa igen med träd. Men fortfarande finns fågelarter kvar som är beroende av öppna mosseplan. Bland annat finns tre spelplatser för orre, två på Stormossen och en på Joksmossen. Sammanlagt spelade 14 orrtuppar under våren 2006. Andra myrfåglar som häckar i området är t.ex. storspov och grönbena.

I reservatet finns två intressanta ängs- och hagmarker. Den ena ligger vid Ingbo kvarn och den andra vid stugområdet på Vikbolandet. Inägomarken vid Ingbo kvarn är blomsterrik, bitvis med en hävdgynnad flora såsom ängsskallra, ängsvädd, gulvial, johannesört och nattviol. Området hävdas genom sent bete och ibland med putsning. Delar av hagen håller dock på att växa igen med högre vegetation samt buskar och träd.

Hagmarken vid Vikbolandet består av en torr till frisk ängstyp på sandig-moig mark. En naturtyp, ofta med stor artrikedom, som har blivit allt mer ovanlig i Sverige. I området finns även sandblottor och små blöta partier, vilket gör hagen extra värdefullt. Tyvärr finns stora bestånd av örnbräken, men mellan dessa förekommer många hävdgynnade arter som t.ex. ängsvädd, ängsskallra, ögontröst, bockrot, gråfibbla och käringtand. I hagen finns även flera skyddsvärda ängssvampar, bl.a. mönjevaxskivling, korpnopping, stornopping och ögonnopping. Tidigare betades hagen, men under senare år har den hävdats genom slåtter.

Heby kommun

POSTADRESS: 744 88 Heby BESÖKSADRESS: TINGSGATAN 11

TELEFON: 0224 – 360 00 TELEFAX: 0224 – 301 94 E-POST: information@heby.se

ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Datum

2006-11-29 REV

Dnr. KS 2006/97

Heby kommunfullmäktige

Vattenmiljön är dåligt undersökt med undantag för kärlväxtfloran. I en grund vik sydöst om Östaholm växer den sällsynta bågsäven, ett storsvagt halvgräs. Bågsäven förekommer på ett 60-tal lokaler i Sverige, i ett stråk genom Svealand från Värmland till Uppland. En annan värdefull vik finns strax sydöst om badplatsen vid Färnösand. Vid lågvatten kan flera intressanta arter ses här, bl.a. fyriling, ävjebrodd, sylört, tretalig slamkrypa och (vanlig) slamkrypa. Arterna är beroende av sommarlågvattnen samt på- och omlagring av finsediment, som sker t.ex. genom kreaturstramp.

Skyddsvärda arter:

Fåglar

<i>Bonasa bonasia</i>	järpe (A104)	
<i>Dryocopus martius</i>	spillkråka (A236)	
<i>Gavia arctica</i>	storlom (A002)	
<i>Glaucidium passerinum</i>	sparvuggla (A217)	
<i>Grus grus</i>	trana (A127)	
<i>Numenius arquata</i>	storspov	NT
<i>Pandion haliaetus</i>	fiskgjuse (A094)	
<i>Pernis apivorus</i>	bivråk (A072)	EN
<i>Picoides tridactylus</i>	tretåig hackspett (A241)	VU
<i>Strix uralensis</i>	slaguggla (A220)	
<i>Tetrao tetrix</i>	orre (A409)	
<i>Tetrao urogallus</i>	tjäder (A108)	
<i>Tringa glareola</i>	grönben (A166)	

Skalbaggar

<i>Anobium thomsoni</i>	Thomsons trägnagare	
<i>Aromia moschata</i>	myskbock	s
<i>Buprestis octoguttata</i>	åttafläckig praktbagge	s
<i>Callidium aeneum</i>	grönhjon	NT s
<i>Microbregma emarginata</i>	granbarkgnagare	s
<i>Nothorhina punctata</i>	reliktköck	NT s

Kärlväxter

<i>Actea spicata</i>	svart trolldruva	s
----------------------	------------------	---

Heby kommun

POSTADRESS: 744 88 Heby BESÖKSADRESS: TINGSGATAN 11

TELEFON: 0224 – 360 00 TELEFAX: 0224 – 301 94 E-POST: information@heby.se

ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Datum

2006-11-29 REV

Dnr. KS 2006/97

Heby kommunfullmäktige

<i>Cardamine amara</i>	bäckbräsma		S	
<i>Chrysosplenium alternifolium</i>	gullpudra		S	
<i>Cirsium helenioides</i>	brudborste		S	
<i>Crepis paludosa</i>	kärrfibbla		S	
<i>Daphne mezereum</i>	tibast		S	
<i>Diphasiastrum complanatum</i>	plattlummer		S	
<i>Elatine triandra</i>	tretalig slamkrypa			
<i>Elatine hydropiper</i>	slamkrypa			
<i>Goodyera repens</i>	knärot		S	§
<i>Limosella aquatica</i>	ävjebrodd	NT		
<i>Paris quadrifolia</i>	ormbär		S	
<i>Platanthera bifolia</i>	nattviol			§
<i>Pulsatilla vernalis</i>	mosippa	VU	S	§
<i>Pulsatilla vulgaris</i>	backsippa			§
<i>Pyrola chlorantha</i>	grönpyrola		S	
<i>Salix triandra</i>	mandelpil			
<i>Scirpus radicans</i>	bågsäv	NT		
<i>Subularia aquatica</i>	sylört			
<i>Tillaea aquatica</i>	fyrling	NT		
<u>Mossor</u>				
<i>Orthotrichum gymnostomum</i>	asphättemossa			
<i>Sphagnum wulfianum</i>	bollvitmossa		S	
<u>Lavar</u>				
<i>Bryoria fremontii</i>	talltagel		S	
<i>Leptogium saturninum</i>	skinnlav		S	
<i>Lobaria pulmonaria</i>	lunglav	NT	S	
<i>Nephroma bellum</i>	stuplav		S	
<u>Svampar</u>				
<i>Bankera fuligineoalba</i>	talltaggsvamp			
<i>Cantharellus lutescens</i>	rödgul trumpetssvamp		S	
<i>Entoloma chalybaeum</i>	blånopping			
<i>Entoloma corvinum</i>	korpnopping	NT		
<i>Entoloma griseocyaneum</i>	stornopping	NT		
<i>Entoloma lividocyanulum</i>	ögonnopping	NT		
<i>Hydnellum caeruleum</i>	blå taggsvamp		S	

Heby kommun
POSTADRESS: 744 88 Heby **BESÖKSADRESS:** TINGSGATAN 11

TELEFON: 0224 – 360 00 **TELEFAX:** 0224 – 301 94 **E-POST:** information@heby.se
ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Datum

2006-11-29 REV

Dnr. KS 2006/97

Heby kommunfullmäktige

<i>Hydnellum ferrugineum</i>	dropptaggsvamp		s
<i>Hydnellum geogenium</i>	gul taggsvamp	NT	s
<i>Hydnellum peckii</i>	skarp dropptaggsvamp		s
<i>Hygrocybe miniata</i>	mönjevaxskivling		
<i>Phaeolus schweinitzii</i>	grovticka		s
<i>Phellinus pini</i>	tallticka		s
<i>Ramaria botrytis</i>	druvfingersvamp	NT	s
<i>Sarcodon glaucopus</i>	blåfotad taggsvamp	VU	s
<i>Sarcodon scabrosus</i>	skrovlig taggsvamp	VU	s
<i>Tricholoma apium</i>	lakritsmusseron	VU	s
<i>Tricholoma matsutake</i>	goliatmusseron	NT	s

Teckenförklaring:

- A = Artkod enligt EU:s fågel- eller habitatdirektiv
s = Signalart enligt Skogsstyrelsen 2005
§ = Arten är fridlyst i Sverige

Hotkategori i Sverige enligt rödlistan år 2005:

- CR = Critically endangered Akut hotad
EN = Endangered Starkt hotad
VU = Vulnerable Sårbar
NT = Near threatened Missgynnad
DD = Data deficient Kunskapsbrist

Geovetenskapliga värden

Berggrunden domineras av granit och grandiorit med små inslag av diorit och gabbro. På ömse sidor om rullstensåsen breder områden med mo och sand ut sig. För övrigt består jordmånen huvudsakligen av morän. Lera förekommer på ett fåtal platser.

Kulturhistoriska värden

Kulturmiljövärdena i området är främst knutna till olika forn- och kulturminnen i anslutning till Östa och Ingbo. Norr om Östa, nära stranden, finns några fasta fornlämningar, bl.a. boplatser från stenåldern-järnåldern, stensättningar och rester av en slagghvarp. Slagghvarpen vittnar om att man framställde järn ur myrmalm. Ungefär 200 m SÖ om Linsjön finns en runinskrift inom en ormslinga i ett stenblock. Enligt G. Gröndahl i Tärnsjö lär en herrgårdsfröken, vars älskade dött, under sin sorg suttit

Heby kommun

POSTADRESS: 744 88 Heby BESÖKSADRESS: TINGSGATAN 11

TELEFON: 0224 – 360 00 TELEFAX: 0224 – 301 94 E-POST: information@heby.se

ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Datum

2006-11-29 REV

Dnr. KS 2006/97

Heby kommunfullmäktige

och knackat in runslingan. Lite längre söderut, mot Östa, ligger en tjärdal som enligt folk på orten användes ända in på 1930-talet.

RAÄ-nummer: Nora

- 28:1 Äldre boplatz med oklar begränsning, 85 x 30 m (NV-SÖ). Längs stranden har ett flertal stenyxor påträffats. Stenålder.
- 29:1 Runinskrift i stenblock som är 3,5 x 3 m (NV-SÖ) och 1,7 m högt. Nyare tid.
- 31:1-3 Gravar. Tre stensättningar, intill varandra, 2-4 m i diameter 0,1 - 0,25 m höga. Järnålder.
- 32:1 Järnframställningsplats. Rest av slaggvarp, 8 x 4 m (NNV-SSÖ) och 0,3 m hög. Talrik slagg av lågteknisk typ varibland spridda ugnsbiter. Svåravgränsad men synlig slaggförekomst. Järnålder/medeltid.
- 53:1 Uppgift om kolerakyrkogård. Nyare tid.
- 54:1 Boplatz med oklar begränsning 450 x 15-20 m (NNV-SSÖ). Bearbetade stenföremål har påträffats. Stenålder.
- 73:2 Källargrund, 4 m sida, bestående av en vall av jord och sten. Nyare tid.
- 73:3 Plats med tradition. Förr bodde här den s.k. sockenlappen. Uppgift om en älvkvarn. Nyare tid.
- 242:1 Hästskoformad tjärdal, 12 i diameter och intill 1,5 m hög. Intill tjärdalen troligen en mindre kolmila.
- 243:1 Tjärdal, hästskoformad, 12 x 9,5 m (VSV-ÖNÖ) och 0,2-0,6 m hög. Nyare tid.

Värden för friluftslivet

Reservatet har mycket höga värden för friluftslivet. Framför allt utnyttjas stränderna och vattenområdet kring Östa camping. Attraktiva badplatser finns även söder om Östa, vid Färnösand och i Ingboviken. För de som vill ut på sjön finns trailerramp för sjösättning av båtar. I Ingbo- och Östaviken får man dock inte framföra motorbåtar över 12 knop, medan ingen fartbegränsning gäller för reservatets östra del.

Skogen på rullstensåsen är strövvänlig och rik på blåbär och lingon. Gynnsamma år finns här även gott om matsvamp, t.ex. kantarell, rimskivling, karljohan och rödbrun stensopp. Den senare är en nära släkting till karljohansvampen. Ett nytt populärt namn för denna art är "tallkalle" eftersom den ofta växer tillsammans med tall.

Ett flertal stigslingor och leder finns i reservatet med olika längd och stäckning. Flera av stigarna är väl utnyttjade och löper genom relativt lätt terräng. Det finns också

Heby kommun

POSTADRESS: 744 88 Heby BESÖKSADRESS: TINGSGATAN 11

TELEFON: 0224 – 360 00 TELEFAX: 0224 – 301 94 E-POST: information@heby.se

ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Datum

2006-11-29 REV

Dnr. KS 2006/97

Heby kommunfullmäktige

olika friluftsanläggningar/-anordningar i området såsom rastplatser med bord och bänkar, eldstäder med vedförråd samt vindskydd. Några ligger vid parkeringsplatser, medan andra är placerade vid badstränder eller utmed stigar/leder en bit från allmänna vägar.

Reservatets västra och nordvästra del är lättillgängligt för allmänheten medan områden av mer vildmarkskaraktär finns vid Andersboviken, speciellt kring Stormossen och Joksmossen.

Prioriterade bevarandevärden

Markslag och naturtyp:	barrskog, myrmark, äng- och hagmark, vikar																						
Strukturer:	gamla barrträd, solexponerad tall, öppen högmosse, tunn eller hävdad vegetation på sandig mark, ogödslad ängs- och hagmark, grunda vattenområden på dy, mjäla eller sand																						
Växt-, svamp- och djursamhällen:	högmosse (7110), skogbevuxen myr (91D0), västlig taiga (9010), skogs- och myrfåglar, vattenväxter, vedlevande och brandgynnade arter, mykorrhiza-svampar och hävdberoende svampar																						
Arter:	<table> <tr> <td><i>Picoides tridactylus</i></td><td>tretåig hackspett</td></tr> <tr> <td><i>Tetrao tetrix</i></td><td>orre</td></tr> <tr> <td><i>Buprestis octoguttata</i></td><td>åttafläckig praktbagge</td></tr> <tr> <td><i>Nothorhina punctata</i></td><td>reliktbock</td></tr> <tr> <td><i>Limosella aquatica</i></td><td>ävjebrodd</td></tr> <tr> <td><i>Pulsatilla vernalis</i></td><td>mosippa</td></tr> <tr> <td><i>Tillaea aquatica</i></td><td>fyrling</td></tr> <tr> <td><i>Entoloma corvinum</i></td><td>korpnopping</td></tr> <tr> <td><i>Entoloma lividocyanulum</i></td><td>ögonnopping</td></tr> <tr> <td><i>Sarcodon glaucopus</i></td><td>blåfotad taggsvamp</td></tr> <tr> <td><i>Tricholoma apium</i></td><td>lakritsmusseron</td></tr> </table>	<i>Picoides tridactylus</i>	tretåig hackspett	<i>Tetrao tetrix</i>	orre	<i>Buprestis octoguttata</i>	åttafläckig praktbagge	<i>Nothorhina punctata</i>	reliktbock	<i>Limosella aquatica</i>	ävjebrodd	<i>Pulsatilla vernalis</i>	mosippa	<i>Tillaea aquatica</i>	fyrling	<i>Entoloma corvinum</i>	korpnopping	<i>Entoloma lividocyanulum</i>	ögonnopping	<i>Sarcodon glaucopus</i>	blåfotad taggsvamp	<i>Tricholoma apium</i>	lakritsmusseron
<i>Picoides tridactylus</i>	tretåig hackspett																						
<i>Tetrao tetrix</i>	orre																						
<i>Buprestis octoguttata</i>	åttafläckig praktbagge																						
<i>Nothorhina punctata</i>	reliktbock																						
<i>Limosella aquatica</i>	ävjebrodd																						
<i>Pulsatilla vernalis</i>	mosippa																						
<i>Tillaea aquatica</i>	fyrling																						
<i>Entoloma corvinum</i>	korpnopping																						
<i>Entoloma lividocyanulum</i>	ögonnopping																						
<i>Sarcodon glaucopus</i>	blåfotad taggsvamp																						
<i>Tricholoma apium</i>	lakritsmusseron																						
Friluftsliv:	naturupplevelse																						

Beskrivning av byggnader

Heby kommun

POSTADRESS: 744 88 Heby BESÖKSADRESS: TINGSGATAN 11

TELEFON: 0224 – 360 00 TELEFAX: 0224 – 301 94 E-POST: information@heby.se

ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Datum

2006-11-29 REV

Dnr. KS 2006/97

Heby kommunfullmäktige

./2

Byggnadernas läge framgår av bilaga 2.

Byggnader på tomtmark beskrivs ej

1. Gammal, delvis raserad stocklada/båthus? Ägs av Heby kommun.
2. TC, 4 st. Ägs av Heby kommun.
3. Linbastu Ägs av Heby kommun.
4. Bod/förråd, 2 st. Ägs av Heby kommun.
5. Servicebyggnad med omklädnadsutrymme Ägs av Heby kommun.
6. TC, 3 st. Ägs av Heby kommun.
7. Redskapslider Ägs av Heby kommun.
8. Garage, uthus och källare Ägs och disponeras av fastighet Östa 1:27.
9. Bod/förråd, 2 st. Ägs av Heby kommun.
10. TC, 1 st. Ägs av Heby kommun.
11. Vindskydd Ägs av Heby kommun.
12. Vindskydd Ägs av Heby kommun.
13. Servicebyggnad med WC och omklädnadsutrymme Ägs av Heby kommun.
14. Servicebyggnad med WC och omklädnadsutrymme Ägs av Heby kommun.
15. Vindskydd Ägs av Heby kommun.
16. Servicebyggnad med WC och omklädnadsutrymme Ägs av Heby kommun.
17. TC, 1 st. Ägs av Heby kommun.
18. Förvaringsbodar, 5 st. Ägs av Heby kommun. Disponeras av Östa sjösportklubb.
19. Utsiktstorn Ska anläggas.
20. Östa camping med reception, stugby (40 stugor), gammalt torp m.fl. byggnader Ägs av fastighet Östa 1:26.

Intressen för allmänheten

Reservatet är lättillgängligt med bil. Badplatser finns på flera ställen från Ingboviken i söder till Östaholm i norr. På Östa camping finns bl.a. uthyrning av stugor och kanoter, uppställningsplats för husvagn och tält m.m. Goda parkeringsmöjligheter finns i reservatet, liksom ett antal rastplaster, eldstäder med vedförråd, vindskydd,

Heby kommun

POSTADRESS: 744 88 Heby BESÖKSADRESS: TINGSGATAN 11

TELEFON: 0224 – 360 00 TELEFAX: 0224 – 301 94 E-POST: information@heby.se

ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Datum

2006-11-29 REV

Dnr. KS 2006/97

Heby kommunfullmäktige

stigslingor/leder och utsiktsplatser samt trailerramp för sjösättning av småbåtar.
Östahalvön är också en av inkörsportarna till Färnebofjärdens nationalpark.

Referenser

Publicerade skrifter

- Aronsson, M. (red.) 1999: Rödlistade kärlväxter i Sverige – Artfakta. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Bohlin, K. 2001: Faktablad: *Tricholoma apium* - lakritsmusseron. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Ehnström, B. 1999: Faktablad: *Nothorhina punctata* - reliktböck. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Ehnström, B. & Axelsson, R. 2002: Insektsnag i bark och ved. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Gärdenfors, U. (ed.) 2005. Rödlistade arter i Sverige 2005 - The 2005 Red List of Swedish Species. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Henriksson, L. och Vartia, K. 2006: Öppna mossar växer igen i Sydsverige, Fauna & Flora, 101:3, s 8-15.
- Holmberg, P. & Marklund, H. 2003: Nya Svampboken. Tredje upplagan, andra tryckningen. Stockholm.
- Larsson, K. H. (red.) 1997: Rödlistade svampar i Sverige – Artfakta. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Länsstyrelsen i Västmanlands län, 1985: Naturvårdsprogram för Västmanlands län, (objekt 17:4). Länsstyrelsen i Västmanlands län 1985 nr. 19.
- Länsstyrelsen i Västmanlands län, 2006: Strategi för formellt skydd av skog i Västmanlands län.
- Nitare, J. (ed.) 2005. Signalarter - Indikatorer på skyddsvärd skog. 3:e uppl. Skogsstyrelsens förlag, Jönköping.
- Nordiska ministerrådet, 1984.: Naturgeografisk naturindelning av Norden.
- Riksantikvarieämbetet, Informationssystemet om fornminnen (FMIS), tillgängligt på <http://www.fmis.raa.se/fmis/>, citerad 25/8 2006.
- Röjerås, S. & Magnusson G. 1999: Minnesskrift Östa – Från stenålder till nationalpark. Västerås.
- Skötselplan för naturreservatet Östa, 1983: Länsstyrelsen i Västmanlands län. Beslut 1983-09-23.
- Ståhl, P. 2001: Faktablad: *Pulsatilla vernalis* - mosippa. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Ståhl, P. 2001: Faktablad: *Tillaea aquatica* - fyrling. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.

Ej publicerad skrift

Elfwendahl, Magnus, Kulturmiljöenheten Västmanlands län

Heby kommun

POSTADRESS: 744 88 Heby BESÖKSADRESS: TINGSGATAN 11

TELEFON: 0224 – 360 00 TELEFAX: 0224 – 301 94 E-POST: information@heby.se

ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Datum

2006-11-29 REV

Dnr. KS 2006/97

Heby kommunfullmäktige

PLANDEL

Övergripande skötsel

Det är inte fastställt hur frekvent vissa av de prioriterade arterna förekommer inom skötselområdena. Därför kan man i dagsläget inte precisera ”gynnsamt tillstånd” eller bevarandemål för arterna annat än att de ska finnas kvar inom reservatet på lång sikt. Mer mätbara mål för prioriterade arter kan utformas vid sidan av skötselplanen, när man får mer kunskap.

Beskrivning, bevarandemål och föreskrifter för skötsel

Reservatet har delats upp i 11 skötselområden. För avgränsning av områdena A-I se skötselområdeskarta, bilaga 1.

Skötselområde A: Barrskog med lövträdsinslag – 84,6 ha

Beskrivning: Huvudsakligen äldre barrskog med inslag av björk och asp samt mer sparsamt sälg, rönn och lönn. Vegetationen domineras främst av fattig ristyp, men spridda örtrika partier förekommer också. I de rikare bestånden växer bl.a. blåsippa, ormbär och trolldruva. I området finns även sumpskogar med al, björk, gran och tall, varav några har opåverkad hydrologi medan andra är dränerade. Några stigar/leder går genom området.

Bevarandemål: Gammal skog, på sikt ”naturskog”. Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Arealen västlig taiga (skog över 100 år) ska uppgå till minst 82 hektar.
- Den totala lövträdsandelen skall uppgå till 10-20 %.
- Andelen död ved ska utvecklas naturligt till minst 20%.
- Tretåig hackspett häckar i området.

Skötselåtgärder: Skogsområdet lämnas i princip för fri utveckling med följande

Heby kommun

POSTADRESS: 744 88 Heby BESÖKSADRESS: TINGSGATAN 11

TELEFON: 0224 – 360 00 TELEFAX: 0224 – 301 94 E-POST: information@heby.se

ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Datum

2006-11-29 REV

Dnr. KS 2006/97

Heby kommunfullmäktige

undantag:

Löpande: Markerade stigar/leder hålls fria från vindfällan. Vid genomgångar av vindfällan ska de avsågade stamdelarna ej fraktas bort utan läggas vid sidan av stigen/leden.

Övrigt: För att höja naturvärdena kan vissa partier brännas.

Skötselområde B: Lövrik barrskog och blandskog – 12,2 ha

Beskrivning: Medelåldriga lövrika barr- och blandskogsbestånd. Lövinslaget består huvudsakligen av björk och asp.

Bevarandemål: Äldre löv- och blandskogsbestånd med rik förekomst av döda och döende träd. Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnått:

- Arealen äldre löv- och blandskogsbestånd uppgår till minst 12 hektar.

Skötselåtgärder: Viss uthuggning av tall och gran för att skapa lövträdsdominerade bestånd. Uthuggningen av barrträd kan ske som en engångsåtgärd vid ett tillfälle eller göras successivt vid flera tillfällen. Skötselåtgärder som innebär avverkning av träd bör ej ske under perioden 15 feb. – 31 aug.

Skötselområde C: Gammal tallskog inkl. sandstrand och små kärr – 22,1 ha

Beskrivning: Gammal tallskog och spridda (upp till 300-åriga) gammeltallar på väl-dränerad, sandig/grusig mark. Inslag av gran, lärk, björk, asp, al, sälg, vide, rönn och lönn förekommer. De gamla tallarna hyser flera intressanta och skyddsvärda arter. På grova, solexponerad tallar lever bl.a. den rödlistade reliktboken och på blottlagda tallrötter finns spår efter den mycket vackra åttafläckiga praktbaggen. Dessutom finns tre hotade svampar, lakritsmusseron, blåfotad och skrovlig taggsvamp, under gammeltallarna där vegetationen är låg eller har nöts bort genom tramp eller annat slitage. Svamparnas naturliga växtmiljö är förmodligen gammal

Heby kommun

POSTADRESS: 744 88 Heby BESÖKSADRESS: TINGSGATAN 11

TELEFON: 0224 – 360 00 TELEFAX: 0224 – 301 94 E-POST: information@heby.se

ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Datum

2006-11-29 REV

Dnr. KS 2006/97

Heby kommunfullmäktige

tallskog som återkommande drabbas av skogsbrand och där vegetationen regelbundet försvinner. Andra värdefulla trädslag i området är bl.a. sälk som är en viktig födokälla för insekter på våren då den blommar. Äldre sälkar med döda eller döende grenar och stampartier är också boplatser för ovanliga skalbaggsarter, t.ex. myskbock. Förutom tallskog ingår även sandstränder (badstränder) och några mindre starrika kärr i skötselområdet. Vissa delar av kärren håller successivt på att växa igen med träd och buskar.

Bevarandemål: Mycket gammal och gles tallskog med riklig förekomst av gamla, solexponerade träd samt spridda sandblottor och låg vegetation under tallarna. Dessutom ska det finnas öppna sandstränder och kärr. Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Arealen gammal eller mycket gammal, gles tallskog på sandig/grusig mark uppgår till minst 14 hektar.
- Markstörning som ger upphov till låg vegetation och sandblottor ska finnas i delar av området.
- Reliktbock, åttafläckig praktbagge, blåfotad taggsvamp och lakritsmusseron ska finnas i området.

Skötselåtgärder: Restaurering:

Skuggade tallar, lämpliga för reliktkoek och åttafläckig praktbagge friställas. Särskilt viktigt är det att ta bort uppväxande buskar och träd i solexponerade bryn mot stränder och kärr.

Där vegetationen under tallarna har blivit tät och hög (ofta en bit upp från stranden) bör man på några ställen skapa, spridda, några kvadratmeter stora, sandblottor, som sedan successivt får växa igen. Skötselåtgärder som innebär avverkning av träd bör ej ske under perioden 15 feb. – 31 aug.

Löpande:

Återkommande röjning/uthuggning av yngre träd som skuggar de gamla, vidkroniga träden, främst tall.

Återkommande störning av markskiktet.

Lämna döda träd om det inte utgör någon fara för allmänheten.

Heby kommun

POSTADRESS: 744 88 Heby BESÖKSADRESS: TINGSGATAN 11

TELEFON: 0224 – 360 00 TELEFAX: 0224 – 301 94 E-POST: information@heby.se

ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Datum

2006-11-29 REV

Dnr. KS 2006/97

Heby kommunfullmäktige

Skötselområde D: Talldominerad "friluftsskog" – 102,6 ha

Beskrivning: Talldominerad åstallskog från Åsgården (Åsen) i söder till Östaholm i norr. Skogen som är omkring 40-90 år gammal är strövvänlig och rik på bär och matsvamp. I norra delen ligger Östa camping varifrån flera, väl utnyttjade, stigslingor/leder börjar. Den hotade mosippa är funnen på/vid rullstensåsen. Senast observerades den 1979.

Bevarandemål: Strövvänlig skog som ska tillåtas bli betydligt äldre än vad som är normalt inom skogsbruket. Föryngring av skogen ska ske med stor försiktighet och i sådan takt att merparten av skogen hela tiden är av hög ålder. Särskild hänsyn ska lämnas till friluftsliv och naturvärden. Skog och mark på Östa camping ska i stora drag behålla sin nuvarande karaktär. Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Området ska vara strövvänligt och goda möjligheter till bär- och svampplockning ska finnas.
- Lämplig miljö för mosippan återskapas.

Skötselåtgärder: Vid skötselåtgärder som innebär avverkning av träd ska inga större hyggen skapas, utan luckhuggning tillämpas alternativt att träden glesas ut till skärmar. Vid avverkning bör minst 20 tallar per hektar sparas som evighetsträd. Döda träd som inte utgör någon fara för allmänheten lämnas kvar. I Östa campingområde kan dock döda träd tas bort även om de inte utgör någon fara. Skötselåtgärder som innebär avverkning av träd bör ej ske under perioden 15 feb. – 31 aug.

Löpande: Markerade stigar/vandringleder hålls fria från vindfällan. Vid genomgångar av vindfällan ska de avsågade stamdelarna ej fraktas bort utan läggas vid sidan av stigen, (gäller ej Östa campingområde). Likaså ska stigar och leder rensas från ris och hyggesavfall efter avverkning.

Övrigt: Efter avverkning bör vissa partier naturvårdsbrännas. Torr tallskog på åsmiljö har naturligt hög brandfrekvens. Dessutom återskapas då lämpliga miljöer för mosippan som är brandgynnad.

Heby kommun

POSTADRESS: 744 88 Heby **BESÖKSADRESS:** TINGSGATAN 11

TELEFON: 0224 – 360 00 **TELEFAX:** 0224 – 301 94 **E-POST:** information@heby.se

ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Datum

2006-11-29 REV

Dnr. KS 2006/97

Heby kommunfullmäktige

Skötselområde E: Skogsområde med särskild hänsyn – 131,5 ha

Beskrivning: Området domineras av barrskog i olika åldersklasser från planteringar till äldre skog samt hyggesytor och skärmställningar. I området finns även små sumpskogspartier av blandskogskaraktär. Genom området löper några strövstigar och vandringsleder.

Bevarandemål: Skogsbruk med hänsyn till naturvård och friluftsliv.

Skötselåtgärder: Skogsbruk bedrivs i området men den sammanhängande hyggesarealen får dock inte överstiga 1 ha. Vid avverkning vid myrimpediment eller jordbruksmark ska vegetationen i kantzonen lämnas. Viss plockhuggning får dock ske. Skötselåtgärder som innebär avverkning av träd bör ej ske under perioden 15 feb. – 31 aug.

Löpande: Markerade stigar/vandringleder hålls fria från vindfällan. Vid genomgångar av vindfällan ska de avsågade stamdelarna ej fraktas bort utan läggas vid sidan av stigen. Likaså ska stigar och leder rensas från ris och hyggesavfall efter avverkning.

Skötselområde F: Stormossen och Joksmossen – 202,5 ha

Beskrivning: Två högmossar inklusive (lagg)kärr och trädklädda myrmarker (tallmossar) samt angränsande sumpskogspartier. Enligt Natura 2000 är skötselområdet beskrivet som naturtyperna 7110 och 91D0. Stormossen har ett stort öppet till halvöppet mosseplan, medan Joksmossen är mer trädbeklädd med endast små öppna ytor. De båda mossarna håller långsamt på att växa igen med yngre tall. Särskilt påtagligt är detta i de centrala, mer öppna delarna. Igenväxningen verkar ha accelererat under senaste decennierna. Orsaken till igenväxningen kan vara en följd av regleringen av älven som gjordes för ungefär ett sekel sedan. Minskade fluktuationer i vattenflödet kan ha skapat förutsättningar för träd att växa upp på de tidigare kala mosseplanen. Luftföroreningar i form av kvävenedfall kan också ha påskyndat igenväxningen under senare tid. I området finns dock några

Heby kommun

POSTADRESS: 744 88 Heby BESÖKSADRESS: TINGSGATAN 11

TELEFON: 0224 – 360 00 TELEFAX: 0224 – 301 94 E-POST: information@heby.se

ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Datum

2006-11-29 REV

Dnr. KS 2006/97

Heby kommunfullmäktige

myrfåglar kvar som kräver öppna ytor, t.ex. orre, storspov och grönbena.

- Bevarandemål:** Högmossar, delvis med öppna mosseplan och (lagg)kärr samt orörda, trädklädda myrmarker (tallmossar) och äldre sumpskogspartier. Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:
- Hydrologin ska vara ostörd.
 - Arealen högmosse inom Natura 2000-området ska uppgå till minst 82 hektar.
 - Arealen trädlös eller nästa trädlös myrmark uppgår till minst 35 hektar.
 - Arealen skogbevuxen myr inom Natura 2000-området ska uppgå till minst 15 hektar.
 - Relationen död/levande ved ska, i Natura 2000-området 91D0, utvecklas till 1/5.
 - Täckningsgraden av hydromorfologiska strukturer såsom tuvsträngar, mjukmattor m.m. ska, i Natura 2000-området 7110, bibehållas i jämförelse med år 2007.
 - Markspelade orre finns både på Stormossen och Joksmossen.
 - Storspov och grönbena häckar i området.

Skötselåtgärder: För att bevara arter som är beroende av öppna myrmarker, t.ex. orre, storspov och grönbena, måste igenväxningen av högmossarna hejdas. Framför allt gäller det Stormossen, delområdet F1. På Joksmossen har igenväxningen gått så långt att åtgärder endast utförs på en liten yta vid orrspelsplatsen, delområde F1 och F2.

Restaurering:

Återskapande av öppen mosseplan genom huggning av tall (ej gamla martallar) inom delområdet F1 på Stormossen och Joksmossen. Huggningen inleds i områdets centrala delar (vid orrspelsplatserna) och går sedan ut mot kanterna. Träden som ska avverkas är förhållandevis små (upp till 3-4 m höga) och kan lämnas kvar på platsen. Inom delområde F2 på Joksmossen finns ett större antal äldre/gamla tallar och här bör således fler träd sparas vid uthuggningen. Avverkningen av träden sker med röjsåg eller motorsåg och inga tunga maskiner får användas. Lämpligen sker huggningen

Heby kommun

POSTADRESS: 744 88 Heby **BESÖKSADRESS:** TINGSGATAN 11

TELEFON: 0224 – 360 00 **TELEFAX:** 0224 – 301 94 **E-POST:** information@heby.se
ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Datum

2006-11-29 REV

Dnr. KS 2006/97

Heby kommunfullmäktige

vintertid då det är möjligt att ta sig runt på myrmarkerna med snöskoter.

Skötselområde G: Örtrika inägomarker – 13,2 ha

Beskrivning: Två blomsterrika ängs- och hagmarker, dels väster om Vikbolandet och dels vid Ingbo kvarn. Hagen vid Vikbolandet består av en torr till frisk ängsmark som sluttar ner till en strandäng. Marken är sandig-moig och vid stranden finns finsediment och dy. Inslag av tall, björk, vide och enbuskar förekommer, liksom små sandblottor och fuktiga svackor. Sandblottor är ofta värdefullt för flera insektsgrupper, t.ex. solitära bin och steklar. Området betades tidigare, men har under senare år hävdats genom slåtter. I hagen finns hävdgynnade kärlväxter samt flera ovanliga ängssvampar, bl.a. korpnopping, stornopping och ögonnopping. Örnbräken har brett ut sig i vissa delar av hagen. Vid Ingbo kvarn hävdas marken genom sent bete eller putsning. Bitvis finns här en hävdgynnad flora, med bl.a. ängsskallra och ängsvädd, medan andra delar håller på att växa igen med älgräs, åkertistel, buskar och träd. Norra delen är trädbevuxen. Här växer björk, rönn, säl, grov tall och några stora aspar.

Bevarandemål: Ogödslade och kontinuerligt hävdade ängs- och hagmarker. Hagen vid Vikbolandet bör regelbundet hävdas med betesdjur, för att gynna den skyddsvärda vattenvegetation i skötselområde I. Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Arealen kontinuerligt hävdad och ogödslad ängs- och hagmark uppgår till minst 7 hektar.
- Ögonnopping och korpnopping ska finnas i området.

Skötselåtgärder: Restaurering:
Glesa ut och röj bort yngre träd för att gynna äldre, vidkroniga tallar, aspar och säl. Framför allt gäller detta norra delen i hagen vid Ingbo kvarn. I ängsmarken vid Vikbolandet bevaras eller utökas befintliga sandblottor. Nya sandblottor kan t.ex. skapas genom uppgrävning av örnbräken. Strandängen röjs på uppväxande buskar och betesfällan ska sträcka sig ut till vattnet.

Heby kommun

POSTADRESS: 744 88 Heby BESÖKSADRESS: TINGSGATAN 11

TELEFON: 0224 – 360 00 TELEFAX: 0224 – 301 94 E-POST: information@heby.se

ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Datum

2006-11-29 REV

Dnr. KS 2006/97

Heby kommunfullmäktige

Löpande:

Kontinuerlig hävd genom bete eller slåtter. Hagen vid Vikbolandet bör regelbundet, men inte nödvändigtvis varje år, hävdas genom bete. Betesdjuren ska då ha möjlighet att gå ut i vattnet, se skötselområde I. Vid slåtter samlas höet ihop. Gödsel får ej spridas i hagarna. Återkommande röjning av buskar och vidgning av sandblottor vid behov.

Skötselområde H: Åkermark – 19,0 ha

Beskrivning: Åkrar och f.d. åkrar som brukas för vall- eller spannmålsproduktion, eller som betesmark. Några delar ligger i träda.

Bevarandemål: Åkrar som brukas för vall- eller spannmålsproduktion, alternativt betesmark eller åkermark i träda.

Skötselåtgärder: Normal skötsel av åkrarna så att vall eller spannmål kan skördas. Alternativt betas vissa delar eller läggs i träda.

Skötselområde I: Vattenområdet - 323,8 ha

Beskrivning: Vatten och vattenvegetation med bl.a. bladvass, säv och olika starrarter. I viken 350 m sydöst om Östaholm finns den sällsynta bågsväven och vid lågvatten sydöst om Färnösand växer flera ovanliga kärlväxter nära stranden, t.ex. fyrling, ävjebrodd och tretalig slamkrypa. Denna s.k. ävjebroddsvegetationen är beroende av lågvatten samt på- och omlagring av finsediment, vilket kan skapas genom kreaturstramp.

Bevarandemål: Oförändrat, förutom viken sydöst om Färnösand som ska vara tillgänglig för betade djur. Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Arealen naturligt större vattendrag av fennoskandisk typ ska uppgå till minst 322 hektar.
- Ph-värdet ska vara <6 och totalfosforhalten <25 ug/l.

Heby kommun

POSTADRESS: 744 88 Heby **BESÖKSADRESS:** TINGSGATAN 11

TELEFON: 0224 – 360 00 **TELEFAX:** 0224 – 301 94 **E-POST:** information@heby.se

ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Datum

2006-11-29 REV

Dnr. KS 2006/97

Heby kommunfullmäktige

- Ävjebroddsvegetationen i viken sydöst om Färnösand bevaras.
- Fyrling och ävjebrodd ska finnas i området.

Skötselåtgärder: Inga åtgärder, förutom att betesdjur i skötselområde H ska ha möjlighet att gå ut i vattnet.

Skötselområde J: Byggnader

(Se även "Beskrivning av byggnader" sid. 13 och bilaga 2 för byggnadernas läge.)

Byggnader på tomtmark beskrivs ej.

./2

Beskrivning:

1. Gammal stocklada/båthus(?), på badstrand, där nedre delen har raserat.
2. TC, 4 st.
3. Linbastu
4. Bod/förråd (2 st.) intill badstrand.
5. Omklädningshytt vid badstrand.
6. TC, 3 st.
7. Redskapslider
8. Garage, två uthus och en timrad källare.
9. Bod/förråd, 2 st.
10. TC, 1 st.
11. Vindskydd
12. Vindskydd
13. Omklädningshytt med WC vid badstrand.
14. Omklädningshytt med WC vid badstrand.
15. Vindskydd
16. Omklädningshytt
17. TC, 1 st.
18. Förvaringsbodar, 5 byggnader
19. Utsiktstorn på liten ö på Stormossen.
20. Östa camping med bl.a. reception, stugby (40 stugor), gammalt torp m.fl. byggnader.

Bevarandemål: Nr. 1-7 och 9-18: Heby kommun undersöker i vilken omfattning byggnaderna utnyttjas. Därefter upprättas en plan för vilka som ska finnas kvar och skötas och vilka som bör tas bort.

Heby kommun

POSTADRESS: 744 88 Heby BESÖKSADRESS: TINGSGATAN 11

TELEFON: 0224 – 360 00 TELEFAX: 0224 – 301 94 E-POST: information@heby.se

ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Datum

2006-11-29 REV

Dnr. KS 2006/97

Heby kommunfullmäktige

Nr. 8: Privata byggnader på ofri grund. Målet är att de även i fortsättningen kan utnyttjas av fastighet Östa 1:27.

Nr. 19: Utsiktstorn anläggs.

Nr. 20: Byggnaderna ska ingå i Östa camping och utnyttjas i samband med verksamheten för friluftsliv och turism.

Skötselåtgärder: Nr. 1-7 och 9-18: De byggnader som planeras finnas kvar ska underhållas och skötas. Övriga byggnader bör rivas och fraktas bort. Undantag är nr. 1 som kan stå kvar på badstranden.

Nr. 19: Utsiktstorn på liten ö på Stormossen anläggs.

Nr. 20: Byggnader som används i samband med verksamheten för friluftsliv och turism ska underhållas och skötas.

Skötselområde K: Friluftsliv

./3

(Se bilaga 3 för friluftsanordningarnas/-anläggningarnas läge.)

Beskrivning:

- Parkeringsplatser.
- Rastplats med bord och bänkar.
- Eldstad med vedförråd.
- Badbrygga.
- Trailerramp för sjösättning av småbåtar.
- Båtplats.
- Information om Östa naturreservat och Färnebofjärdens nationalpark på skyltar och tavlor.
- Stigslingor – 2,5 km (röd), 5 km (gul) och 10 km (grön).
- Stig/spång till utsiktstorn på Stormossen.
- Vandringsled (Ljusbäcksleden).
- Vinterled (skidspår) på Stormossen..
- Gränsmarkering.

Bevarandemål: Heby kommun ska undersöka vilka anläggningar och anordningar som utnyttjas och i vilken omfattning. Därefter upprättas en plan för vad som ska finnas kvar och skötas och vilka som bör tas bort. Gränsmarkeringarna ska följa svensk standard, SIS 03 15 22.

Heby kommun

POSTADRESS: 744 88 Heby BESÖKSADRESS: TINGSGATAN 11

TELEFON: 0224 – 360 00 TELEFAX: 0224 – 301 94 E-POST: information@heby.se

ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Datum

2006-11-29 REV

Dnr. KS 2006/97

Heby kommunfullmäktige

Skötselåtgärder: Nyskapande:

- Ny parkeringsplats vid Färnösands badplats, (vid tippen som bör bommas för). Parkeringsplatsen vid början av Färnösandsvägen (utanför reservatet) utnyttjas lite och bör ev. stängas.
- Informationstavlor om Östa naturreservat sätts upp på lämpliga platser.
- En ny, markerad stig/spång ut till ett nytt, 2-3 m högt, utsiktstorn på Stormossen.

Löpande:

- Städade och välhållna parkeringsplatser.
- Städade och välhållna rastplatser med bord, bänkar, eldstäder och vedförråd.
- Underhåll av eventuella badbryggor, ramper och båtplatser.
- Underhåll av stigar och leder.
- Byt ut skyltar och tavlor vid behov.
- Förstärk målning på träd och underhåll av hörnstolpar samt röjning av rågången.
- Tillsyn.

Anordningar för friluftslivet samt besökarnas aktiviteter ska planeras så att konflikter med reservatets övriga syften undviks.

Bränder

Uppkomna bränder ska släckas. Efter en eventuell skogsbrand bör åtminstone delar av det brända området lämnas för fri utveckling. Död ved, såväl stående som liggande, lämnas då på platsen. Undantag måste dock göras för åtgärder som är nödvändiga för människors säkerhet och framkomligheten längs vägar, stigar och leder. Vid naturvårdsbränder kan de träd som ska brännas fällas först för att hindra skador på intilliggande anläggningar. Området lämnas efter branden för fri utveckling. Efter ett antal (2-3 st) bränder är det av stor vikt att genom inventering undersöka vilka arter som etablerats för att få kunskap om hur effektiva bränderna har varit och hur metoden kan utvecklas.

Vägar (inklusive vägdiken), stigar och ledningar

Ledningar, vägar och stigar inom reservatet ska underhållas. Nödvändiga röjningar i anslutning till dessa får utföras.

Heby kommun

POSTADRESS: 744 88 Heby BESÖKSADRESS: TINGSGATAN 11

TELEFON: 0224 – 360 00 TELEFAX: 0224 – 301 94 E-POST: information@heby.se

ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Datum

2006-11-29 REV

Dnr. KS 2006/97

Heby kommunfullmäktige

Jakt och fiske

Jakten arrenderas ut av Heby kommun. Jakt får bedrivas i enlighet med gällande lagstiftning med undantag för jakt på lördag och helgdag samt jakt på tjäder, orre och järpe. Stödutfodring av vilt ska föregås av samråd med förvaltaren. För allmänheten gäller fiske med fiskekort.

Fauna- och floravård

Eventuella åtgärder som kan behövas göras till stöd för hotade eller sällsynta arter får göras inom reservatet.

Fornlämningar

Fornlämningar är skyddade enligt lagen om kulturminnen m.m. (SFS 1988:950). Åtgärder som rör fornlämningar ska ske i samråd med länsstyrelsens kulturmiljöenhet.

Kulturlämningar

Åtgärder som rör kulturlämningar ska ske i samråd med länsstyrelsens kulturmiljöenhet.

UPPFÖLJNING AV SKÖTSELÅTGÄRDER

Förvaltaren ansvarar för dokumentation av förändringar inom reservatet, inklusive skötselåtgärder. Dokumentationen bör helst ske med både anteckningar och fotografier. Skötselåtgärderna ska följas upp för att kontrollera att de genomförda åtgärderna överensstämmer med bevarandemålen och så att status före och efter utförda skötselåtgärder dokumenteras.

UPPFÖLJNING AV BEVARANDEMÅL

Förvaltaren ansvarar för att uppföljning av bevarandemål görs varje år för:

- Parkeringsplatser, vägskyltar, stigar, leder, utsiktsplats, rastplatser, eldstäder, vedförråd, båtplatser, sjösättningsramper, bryggor, informationstavlor och reservatsskyltar samt städning.

Förvaltaren ansvarar för att uppföljning av bevarandemål görs vart femte år för:

Heby kommun

POSTADRESS: 744 88 Heby BESÖKSADRESS: TINGSGATAN 11

TELEFON: 0224 – 360 00 TELEFAX: 0224 – 301 94 E-POST: information@heby.se

ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Datum

2006-11-29 REV

Dnr. KS 2006/97

Heby kommunfullmäktige

- Gränsmarkering och byggnader.

Förvaltaren ansvarar för att uppföljning av bevarandemål görs ungefär vart tionde år för:

- Gammal tallskog, talldominerad "friluftsskog", se skötselområde C och D.
- Ängs- och hagmarker samt vattenvegetation, skötselområde G och I.
- Förekomst av prioriterade arter.
- Förekomst av ej prioriterade myrfåglar.

Länsstyrelsen tillsammans med förvaltaren ansvarar för att uppföljning av bevarandemål görs ungefär vart 20:e år för:

- Utbredning av naturtyper.

Heby kommun

POSTADRESS: 744 88 Heby **BESÖKSADRESS:** TINGSGATAN 11
TELEFON: 0224 – 360 00 **TELEFAX:** 0224 – 301 94 **E-POST:** information@heby.se
ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Datum

2006-11-29 REV

Dnr. KS 2006/97

Heby kommunfullmäktige

SAMMANFATTNING OCH PRIORITERING AV ÅTGÄRDER

Skötselåtgärd	Prio	När	Skötselomr.	Finansiering
Ny gränsmarkering	1	2007	K	Heby kommun
Ny stig/spång och utsiktstorn på Stor-mossen	1	2007	K	Ev. Upplandsstiftelsen
Ny parkeringsplats vid Färnösandsbadet samt bom för gamla tippen.	1	2007	K	Heby kommun
Informationstavlor, reservatsskyltar om Östa NR.	1	2007-08	K	Heby kommun
Plan för friluftsanordningar/-anläggningar	1	2007-08	K	Heby kommun
Plan för byggnader	1	2007-08	J	Heby kommun
Restaureringsröjning/-huggning på Stor-mossen och Joks-mossen	1	2007-08	F	Heby kommun
Bete och/eller slåtter	1	Kontinuerligt	G	Heby kommun genom arrendator
Städning	1	Kontinuerligt	Alla	Heby kommun
Tillsyn	1	Kontinuerligt	Alla	Heby kommun
Uppföljning av skötselåtgärder	1	Efter åtgärd	Alla	Heby kommun
Uppföljning av bevarandemål	1	Varje, vart 5:e, 10:e och 20:e år enligt ovan.	Alla	Heby kommun och länsstyrelsen
Åkerbruk	2	Kontinuerligt	H	Heby kommun genom arrendator
Upprustning/ändring av stängsel (ut i vattnet)	2	2008-09	G	Heby kommun
Uthuggning av yngre träd/buskar samt friställning av gamla träd.	2	2008-09	C, G	Heby kommun
Naturvårdsbränning	3	Efter 2009	D	Heby kommun
Skapa sandblottor	3	Efter 2009	C, G	Heby kommun
Avverkning/gallring		Kontinuerligt	B, D, E	Heby kommun

Heby kommun

POSTADRESS: 744 88 Heby BESÖKSADRESS: TINGSGATAN 11

TELEFON: 0224 – 360 00 TELEFAX: 0224 – 301 94 E-POST: information@heby.se

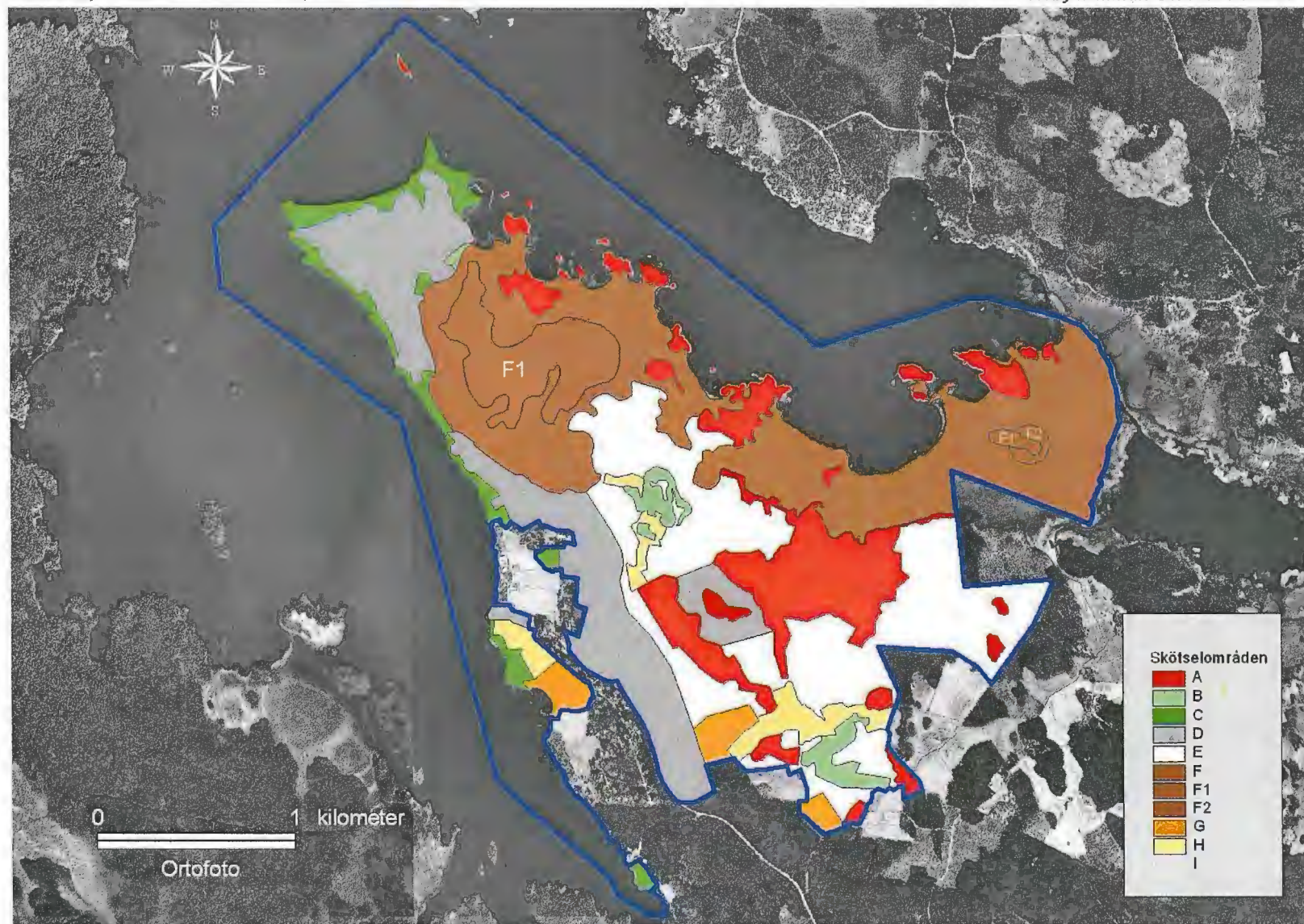
ORGANISATIONSNUMMER: 212000-2049

Bilaga 1. Skötselområdeskarta

Tillhör Heby kommuns beslut om skötselplan för Östa naturreservat

Naturreservatet Östa

Heby kommun Dnr. KS 2006/97

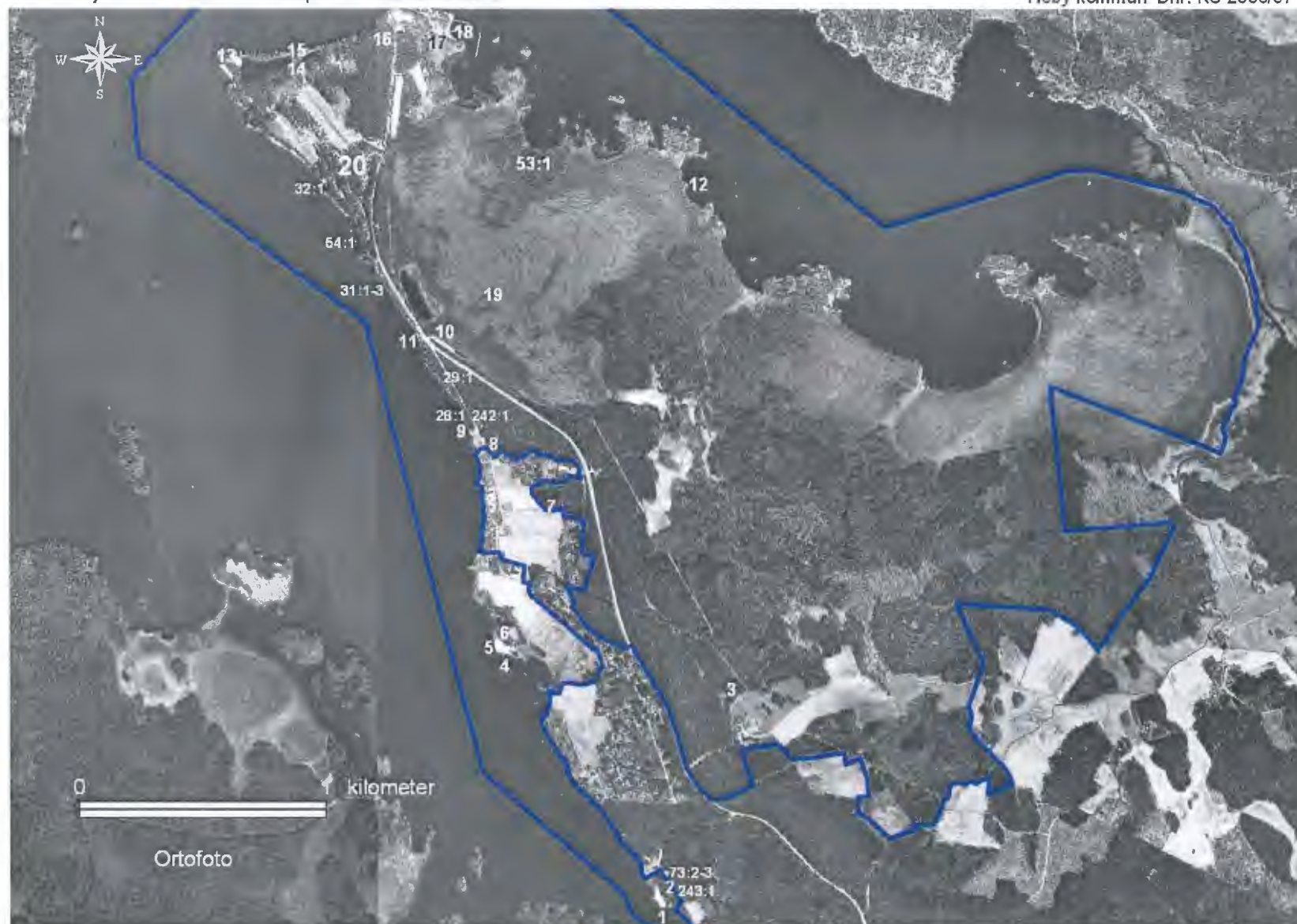

Bilaga 2. Byggnader (1-20) och forn-/kulturlämningar (raä-nr.)

Tillhör Heby kommuns beslut om skötselplan för Östa naturreservat

Naturreservatet Östa

Heby kommun Dnr. KS 2006/97

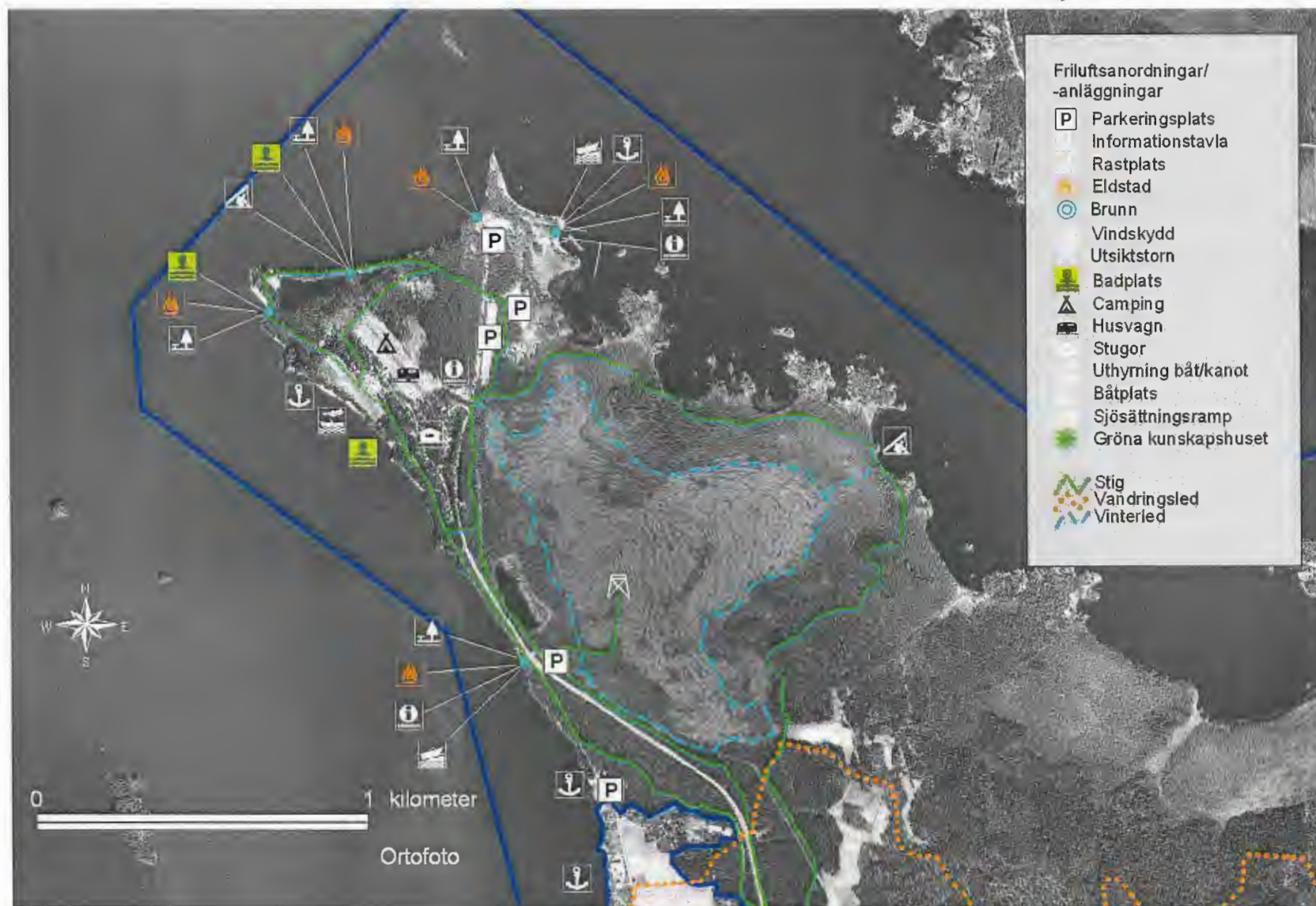

Bilaga 3. (norra delen): Friluftsanordningar/-anläggningar

Tillhör Heby kommuns beslut om skötselplan för Östa naturreservat

Naturreservatet Östa

Heby kommun Dnr. KS 2006/97

Bilaga 3. (södra delen): Friluftsanordningar/-anläggningar

Tillhör Heby kommuns beslut om skötselplan för Östa naturreservat

Naturreservatet Östa

Heby kommun Dnr. KS 2006/97

